

ვერცხლისწყლის შესახებ მინამატას კონვენციის პროექტი

ამ კონვენციის მონაწილე მხარეები,

აღიარებენ რა, რომ ვერცხლისწყალი არის ქიმიური ნივთიერება, რომელიც იწვევს გლობალურ შემფოთებას ატმოსფეროში მისი შორ მანძილზე გადაადგილების, გარემოში ანთროპოგენურად მოხდრის შემდეგ მდგრადობის, ეკოსისტემებში ბიოაკუმულაციის უნარის და ადამიანთა ჯანმრთელობასა და გარემოზე მნიშვნელოვნად უარყოფითი ზემოქმედების გამო,

იხსენიებენ რა გაეროს გარემოსდაცვითი პროგრამის მმართველი საბჭოს 2009 წლის 20 თებერვლის 25/5 გადაწყვეტილებას ვერცხლისწყლის ეფექტურად, ეფექტიანად და შეთანხმებულად მართვის საერთაშორისო ღონისძიებების ინიცირების შესახებ,

იხსენიებენ რა გაეროს მდგრადი განვითარების კონფერენციის საბოლოო დოკუმენტის – “მომავალი, რომელიც გვინდა” – 221-ე პარაგრაფს, რომელიც მოითხოვს ვერცხლისწყლის შესახებ სამართლებრივად სავალდებულო გლობალური დოკუმენტის შესახებ მოლაპარაკებების წარმატებულ შედეგებს ადამიანის ჯანმრთელობისა და გარემოს მიმართ არსებულ რისკებზე რეაგირებისთვის,

იხსენიებენ რა გაეროს მდგრადი განვითარების კონფერენციის მიერ გარემოსა და განვითარების შესახებ რიო-დე-ჟანეიროს დეკლარაციის პრინციპების ხელახალ დადასტურებას, მათ შორის, საერთო, მაგრამ დიფერენცირებულ პასუხისმგებლობებს, ასევე აღიარებენ რა სახელმწიფოების შესაბამის გარემოებებსა და შესაძლებლობებს და გლობალური ქმედებების საჭიროებას,

იცნობენ რა ჯანმრთელობასთან დაკავშირებულ პრობლემებს, განსაკუთრებით განვითარებად ქვეყნებში, რაც გამოწვეულია ვერცხლისწყლის ზემოქმედებით მოწვევლად მოსახლეობაზე, განსაკუთრებით ქალებსა და ბავშვებზე და მათი მეშვეობით მომავალ თაობებზე,

აღნიშნავენ რა არქტიკული ეკოსისტემების და მკვიდრი მოსახლეობის განსაკუთრებულ მოწვევლადობას ვერცხლისწყლის ბიომანგიფიკაციის და ტრადიციული საკვების დაბინძურების გამო და შემფოთებულნი არიან რა ზოგადად მკვიდრ მოსახლეობაზე ვერცხლისწყლის ზემოქმედების გამო,

აღიარებენ რა მინამატას დაავადების მნიშვნელოვან გაკვეთილებს, კერძოდ, ვერცხლისწყლით დაბინძურებით გამოწვეულ სერიოზულ ზემოქმედებას

ჯანმრთელობასა და გარემოზე და ვერცხლისწყლის სათანადოდ მართვის უზრუნველყოფის და მომავალში ასეთი მოვლენების თავიდან აცილების საჭიროებას,

ხაზს უსვამენ რა ფინანსური, ტექნიკური, ტექნოლოგიური და შესაძლებლობების გაძლიერების მხარდაჭერის მნიშვნელობას, განსაკუთრებით განვითარებადი ქვეყნებისა და გარდამავალი ეკონომიკის ქვეყნებისთვის, ვერცხლისწყლის მართვის ეროვნული შესაძლებლობების გაძლიერების და კონვენციის ეფექტიანად განხორციელების ხელშეწყობის მიზნით,

აღიარებენ რა მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის ეფექტიანობას ადამიანის ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში, რაც დაკავშირებულია ვერცხლისწყალთან, ასევე შესაბამისი მრავალმხრივი გარემოსდაცვითი შეთანხმებების, განსაკუთრებით, საშიში ნარჩენების ტრანსსასაზღვრო გადაზიდვის კონტროლის და მათი მართვის შესახებ ბაზელის კონვენციის და ცალკეული საშიში ქიმიური ნივთიერებებით და პესტიციდებით საერთაშორისო ვაჭრობის სფეროში წინასწარი დასაბუთებული თანხმობის პროცედურის შესახებ როტერდამის კონვენციის როლს,

აღიარებენ რა, რომ ეს კონვენცია და სხვა საერთაშორისო შეთანხმებები ვაჭრობისა და გარემოს დაცვის სფეროში არის ორმხრივად სასარგებლო,

ხაზს უსვამენ რა, რომ არაფერი ამ კონვენციაში ზემოქმედებას არ მოახდენს ნებისმიერი მხარის სხვა საერთაშორისო ხელშეკრულების საფუძველზე წარმოშობილ უფლებებსა და მოვალეობებზე,

ესმით რა, რომ ზევით აღნიშნულით განზრახული არ არის ამ კონვენციასა და სხვა საერთაშორისო დოკუმენტებს შორის იერარქიის შექმნა,

აღნიშნავენ რა, რომ არაფერი ამ კონვენციაში ხელს არ შეუშლის მხარეს, განახორციელოს ამ კონვენციის დებულებების შესაბამისი დამატებითი შიდა ღონისძიებები ვერცხლისწყლის ზემოქმედებისგან ადამიანის ჯანმრთელობისა და გარემოს დაცვის მიზნით, მოქმედი საერთაშორისო სამართლის მიხედვით განსაზღვრული მხარის სხვა მოვალეობების შესაბამისად,

თანხმდებიან შემდეგზე:

მუხლი 1 მიზანი

ამ კონვენციის მიზანია ადამიანის ჯანმრთელობისა და გარემოს დაცვა ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების ანთროპოგენური ემისიისა და გაუონვისაგან.

მუხლი 2 განსაზღვრებები

ამ კონვენციის მიზნებისთვის:

- (a) “ოქროს კუსტარული და მცირემასშტაბიანი მოპოვება” ნიშნავს ოქროს მოპოვებას ინდივიდუალური მომპოვებლების და მცირე მეწარმეების მიერ შეზღუდული კაპიტალდაბანდებებით და წარმოებით;
- (b) “საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკა” ნიშნავს ისეთ ტექნიკას, რომელიც არის ყველაზე ეფექტური ვერცხლისწყლის ჰაერში, წყალში და მიწაში ემისიისა და გაუონვის თავიდან აცილებისთვის და როდესაც ეს შეუძლებელია შემცირებისთვის, ასევე ასეთი ემისიის და გაუონვის ზოგადად გარემოზე ზემოქმედების თავიდან აცილების და შემცირებისთვის, კონკრეტული მხარის ან ამ მხარის ტერიტორიაზე არსებული ობიექტის ეკონომიკური და ტექნიკური მახასიათებლების გათვალისწინებით. ამ კონტექსტში:
 - (i) “საუკეთესო” ნიშნავს ყველაზე ეფექტურს საერთო გარემოს დაცვის ზოგადად მაღალი დონის მიღწევის თვალსაზრისით;
 - (ii) “ხელმისაწვდომი” ტექნიკა ნიშნავს, კონკრეტულ მხარესთან ან ამ მხარის ტერიტორიაზე არსებულ ობიექტთან დაკავშირებით, ისეთი მასშტაბით განვითარებულ ტექნიკას, რომელიც იძლევა შესაბამის სამრეწველო სექტორში საქმიანობის განხორციელების საშუალებას ეკონომიკურად და ტექნიკურად მოქნილი პირობებით, დანახარჯებისა და სარგებელის გათვალისწინებით, მიუხედავად იმისა, ეს ტექნიკა გამოყენებული ან შემუშავებულია თუ არა ამ მხარის ტერიტორიაზე, იმ პირობით, რომ ის ხელმისაწვდომია ამ მხარის მიერ განსაზღვრული ობიექტის ოპერატორისთვის; და
 - (iii) “ტექნიკა” ნიშნავს გამოყენებულ ტექნოლოგიებს, საოპერაციო პრაქტიკას და იმ გზებს, რომლის საშუალებითაც ხორციელდება ამ მოწყობილობების კონსტრუირება, აშენება, მოვლა-შენახვა, ოპერირება ან დემონტაჟი;
- (c) “საუკეთესო გარემოსდაცვითი პრაქტიკა” ნიშნავს გარემოს დაცვის კონტროლის დონისძიებების და სტრატეგიის ყველაზე ხელსაყრელი კომბინაციის გამოყენებას;
- (d) “ვერცხლისწყალი” ნიშნავს ელემენტური ვერცხლისწყალს (Hg (0), CAS NO. 7439-97-6);
- (e) “ვერცხლისწყლის ნაერთი” ნიშნავს ნებისმიერ ნივთიერებას, რომელიც შედგება ვერცხლისწყლის ატომებისგან და სხვა ქიმიური ნივთიერებების ერთი ან მეტი ატომისგან, რომლებიც შეიძლება დაშლილი იქნეს სხვადასხვა კომპონენტებად მხოლოდ ქიმიური რეაქციების საშუალებით;
- (f) ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქტი” ნიშნავს პროდუქტს ან პროდუქტის კომპონენტს, რომელიც შეიცავს განზრახ დამატებულ ვერცხლისწყალს ან ვერცხლისწყლის ნაერთს;
- (g) “მხარე” ნიშნავს სახელმწიფოს ან რეგიონული ეკონომიკური ინტეგრაციის ორგანიზაციას, რომელმაც განაცხადა თანხმობა ამ კონვენციის შესრულებაზე და რომლისთვისაც ეს კონვენცია ძალაშია;

- (h) “დამსწრე და ხმის მიმცემი მხარეები” ნიშნავს მხარეებს, რომლებიც ესწრებიან მხარეების შეხვედრებს და აძლევენ დადებით ან უარყოფით ხმას კენჭისყრისას;
- (i) “ვერცხლისწყლის პირველადი წარმოება” ნიშნავს მოპოვებას, სადაც ძირითადი მოსაპოვებელი ნივთიერება არის ვერცხლისწყალი;
- (j) “რეგიონული ეკონომიკური ინტეგრაციის ორგანიზაცია” ნიშნავს ორგანიზაციას, რომელიც შედგება კონკრეტული რეგიონის სუვერენული სახელმწიფოებისგან, რომელსაც მისმა წევრმა სახელმწიფოებმა გადასცეს კომპეტენცია ამ კონვენციით მართულ საკითხებთან დაკავშირებით და რომელიც შესაბამისად უფლებამოსილია, მისი შიდა პროცედურების მიხედვით, ამ კონვენციის ხელმოწერაზე, რატიფიცირებაზე, მიღებაზე, დამტკიცებასა და მასთან შეერთებაზე; და
- (k) “ნებადართული გამოყენება” ნიშნავს მხარის მიერ ვერცხლისწყლის ან ვერცხლისწყლის ნაერთის ნებისმიერ გამოყენებას ამ კონვენციის შესაბამისად, მათ შორის, მაგრამ არა მხოლოდ, მე-3, მე-4, მე-5, მე-6 და მე-7 მუხლების მიხედვით გამოყენებას.

მუხლი 3 ვერცხლისწყლის მიწოდების წყაროები და ვაჭრობა

1. ამ მუხლის მიზნებისთვის:

- (a) “ვერცხლისწყალზე” მითითება მოიცავს ვერცხლისწყლის სხვა ნივთიერებებთან **მინარეებს**, მათ შორის, ვერცხლისწყლის შენადნობებს, სადაც ვერცხლისწყლის კონცენტრაცია სულ ცოტა 95 პროცენტია წონის მიხედვით; და
- (b) “ვერცხლისწყლის ნაერთები” ნიშნავს ვერცხლისწყლის (I) ქლორიდს (ასევე ცნობილია, როგორც კალომელი), ვერცხლისწყლის (II) ოქსიდს, ვერცხლისწყლის (II) სულფატს, ვერცხლისწყლის (II) ნიტრატს, სინგურს და ვერცხლისწყლის სულფიდს.

2. ამ მუხლის დებულებები არ ვრცელდება:

- (a) ვერცხლისწყლის ან ვერცხლისწყლის ნაერთების რაოდენობაზე, რომელიც გამოიყენება ლაბორატორიული მასშტაბის კვლევებისთვის ან როგორც მისათითებელი სტანდარტი (ეტალონი); ან
- (b) ვერცხლისწყლის ან ვერცხლისწყლის ნაერთების ბუნებრივად წარმოშობილ ნარჩენ რაოდენობაზე, რომელიც არსებობს ისეთ პროდუქტებში, როგორიცაა მეტალები, რომლებიც არ არის ვერცხლისწყალი, მადნები ან მინერალური პროდუქტები, მათ შორის ქვანახშირი, ან ამ მასალებიდან წარმოშობილ პროდუქტები, ასევე ქიმიურ ნივთიერებებში არსებულ ნარჩენ რაოდენობაზე, რომელიც ამ ნივთიერებებში განზრახ არ არის მოხვედრილი;
- (c) ვერცხლისწყლით გამდიდრებულ პროდუქტებზე.

3. თითოეული მხარე არ დაუშვებს ვერცხლისწყლის პირველად მოპოვებას, თუ ასეთი მოპოვება არ ხორციელდებოდა მის ტერიტორიაზე მისთვის ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღამდე.

4. თითოეული მხარე დაუშვებს ვერცხლისწყლის პირველად მოპოვებას მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ასეთი მოპოვება ხორციელდებოდა მის ტერიტორიაზე მისთვის ამ

კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღამდე, ამ თარიღიდან 15 (თხუთმეტი) წლის ვადით. ამ პერიოდის განმავლობაში პირველადი მოპოვების შედეგად მიღებული ვერცხლისწყალი გამოყენებული იქნება მხოლოდ ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქტების წარმოებაში მე-4 მუხლის შესაბამისად, საწარმოო პროცესებში მე-5 მუხლის შესაბამისად, ან განკარგული იქნება მე-11 მუხლის შესაბამისად, ისეთი ოპერაციების გამოყენებით, რომლებიც არ იწვევს ალდგენას, გადამუშავებას, ხელმეორედ გამოყენებას, პირდაპირ ხელახლა გამოყენებას ან სხვა ალტერნატიული სახით გამოყენებას.

5. თითოეული მხარე:

(a) ეცდება მოახდინოს მის ტერიტორიაზე განლაგებული 50 მეტრულ ტონაზე მეტი ვერცხლისწყლის ან ვერცხლისწყლის ნაერთების ინდივიდუალური მარაგების იდენტიფიცირება, ასევე ვერცხლისწყლის მიწოდების წყაროების იდენტიფიცირება, რომელთაგანაც წარმოიშვება წელიწადში 10 მეტრულ ტონაზე მეტი მარაგი;

(b) როდესაც მხარე დაადგენს, რომ არსებობს ვერცხლისწყლის ჭარბი რაოდენობა ქლოროვან-ტუტოვანი ობიექტების დაშლის შედეგად, მიიღებს ზომებს, რათა უზრუნველყოს ასეთი ვერცხლისწყლის განკარგვა მე-11 მუხლის მე-3 (a) პარაგრაფით განსაზღვრული გარემოს დაცვის მდგრადი მენეჯმენტის სახელმძღვანელო პრინციპების დაცვით, ისეთი ოპერაციების გამოყენებით, რომლებიც არ იწვევს ვერცხლისწყლის ალდგენას, გადამუშავებას, ხელმეორედ გამოყენებას, პირდაპირ ხელახლა გამოყენებას ან სხვა ალტერნატიული სახით გამოყენებას.

6. თითოეული მხარე არ დაუშვებს ვერცხლისწყლის ექსპორტს, გარდა:

(a) იმ მხარის სახელმწიფოში ექსპორტისა, რომელმაც მიაწოდა ექსპორტიორ მხარეს მისი წერილობითი თანხმობა და:

(i) იმპორტიორი მხარის მიერ ვერცხლისწყალს მხოლოდ ამ კონვენციით ნებადართულ ფარგლებში გამოყენების მიზნით; ან

(ii) გარემოს დაცვის თვალსაზრისით მიზანშეწონილი შუალედური შენახვისთვის მე-10 მუხლის შესაბამისად; ან

(b) არაწევრი მხარის ტერიტორიაზე ექსპორტისა, რომელმაც მიაწოდა ექსპორტიორ მხარეს მისი წერილობითი თანხმობა, მათ შორის, იმის დადასტურება, რომ:

(i) არაწევრი მხარის სახელმწიფოში არსებობს შესაბამისი ღონისძიებები ადამიანის ჯანმრთელობისა და გარემოს დასაცავად და ასეთი დაცვის შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად მე-10 და მე-11 მუხლების დებულებებთან; და

(ii) ასეთი ვერცხლისწყალი გამოყენებული იქნება მხოლოდ მხარისთვის ამ კონვენციის მიხედვით ნებადართული გამოყენებისთვის ან გარემოს დაცვის თვალსაზრისით მიზანშეწონილი შუალედური შენახვისთვის მე-10 მუხლის შესაბამისად.

7. ექსპორტიორ მხარეს შეუძლია გამოიყენოს იმპორტიორი მხარის ან არაწევრი მხარის მიერ სამდივნოსთვის გაგზავნილი ზოგადი შეტყობინება, როგორც მე-6 პარაგრაფით მოთხოვნილი წერილობითი თანხმობა. ასეთი ზოგადი შეტყობინებით განისაზღვრება ნებისმიერი ვადა და პირობა, რომელთა შესაბამისადაც იმპორტიორი ან არაწევრი მხარე უზრუნველყოფს თავის თანხმობას. შეტყობინება შეიძლება

გაუქმდეს ნებისმიერ დროს ამ მხარის ან არაწევრი მხარის მიერ. სამდივნო აწარმოებს საჯარო რეესტრს ყველა ასეთი შეტყობინებისთვის.

8. თითოეული მხარე არ დაუშვებს ვერცხლისწყლის იმპორტს არაწევრი მხარის სახელმწიფოდან, რომელსაც ის მიაწვდის წერილობით თანხმობას, თუ არაწევრი მხარე არ მიაწვდის მას იმის დადასტურებას, რომ ვერცხლისწყალი არ არის წარმოშობილი იმ წყაროებიდან, რომლებიც არ არის დაშვებული მე-3 პარაგრაფით ან მე-5 (b) პარაგრაფით.

9. მხარეს, რომელიც აკეთებს მე-7 პარაგრაფის მიხედვით თანხმობის ზოგად შეტყობინებას, შეუძლია გადაწყვიტოს, რომ არ გამოიყენოს მე-8 პარაგრაფი იმ პირობით, რომ ის იცავს ვერცხლისწყლის ექსპორტზე არსებულ სხვადასხვა შეზღუდვებს და განსაზღვრული აქვს შიდა ღონისძიებები იმპორტირებული ვერცხლისწყლის გარემოს დაცვის თვალსაზრისით მდგრადი მართვისთვის. მხარემ უნდა გაუგზავნოს შეტყობინება სამდივნოს ასეთი გადაწყვეტილების შესახებ, მათ შორის, ინფორმაცია მისი საექსპორტო შეზღუდვების და შიდა მარეგულირებელი ზომების შესახებ, ასევე ინფორმაცია არაწევრი მხარეებიდან იმპორტირებული ვერცხლისწყლის რაოდენობის და წარმოშობის ქვეყნის შესახებ. სამდივნო აწარმოებს საჯარო რეესტრს ყველა ასეთი შეტყობინებისთვის. განხორციელებისა და შესაბამისობის კომიტეტი განიხილავს და შეაფასებს თითოეულ ასეთ შეტყობინებას და თანხმდება ინფორმაციას მე-15 მუხლის შესაბამისად; საჭიროების შემთხვევაში კომიტეტმა შესაძლოა მოამზადოს რეკომენდაციები მხარეების კონფერენციისთვის.

10. მე-9 პარაგრაფით განსაზღვრული პროცედურა გამოიყენება მხარეების კონფერენციის მეორე შეხვედრის დასრულებამდე. ამის შემდეგ ამ პროცედურის მოქმედება შეწყდება, თუ მხარეების კონფერენცია სხვაგვარად არ გადაწყვეტს დამსწრე და კენჭისყრაში მონაწილე მხარეების უბრალო უმრავლესობით, გარდა იმ მხარის მიმართ, რომელმაც გააკეთა შეტყობინება მე-9 პარაგრაფის შესაბამისად მხარეების კონფერენციის მეორე შეხვედრის დასრულებამდე.

11. თითოეული მხარე 21-ე მუხლის შესაბამისად წარდგენილ ანგარიშში ასახავს ინფორმაციას, რომელიც მიუთითებს, რომ ამ მუხლით განსაზღვრული მოთხოვნები შესრულებულია.

12. მხარეების კონფერენცია მის პირველ შეხვედრაზე უზრუნველყოფს შემდგომ განმარტებებს ამ მუხლთან დაკავშირებით, განსაკუთრებით მე-5 (a), მე-6 და მე-8 პარაგრაფებთან დაკავშირებით და შეიმუშავებს და მიიღებს მე-6 (b) და მე-8 პარაგრაფებით განსაზღვრული დადასტურების მოთხოვნილ შინაარსს.

13. მხარეების კონფერენცია შეაფასებს, ეწინააღმდეგება თუ არა ვერცხლისწყლის კონკრეტული ნაერთებით ვაჭრობა ამ კონვენციის მიზნებს და განიხილავს უნდა დაექვემდებაროს თუ არა კონკრეტული ვერცხლისწყლის ნაერთები, 27-ე მუხლის მიხედვით მიღებული დამატებითი დანართის სიის მიხედვით, მე-6 და მე-8 პარაგრაფებს.

მუხლი 4 ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქტები

1. თითოეული მხარე არ დაუშვებს, შესაბამისი ზომების მიღებით, A დანართის პირველ ნაწილში ჩამოთვლილი ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქტების წარმოებას, ექსპორტს და იმპორტს ამ პროდუქტებისთვის განსაზღვრული გამოყენებიდან ამოღების თარიღის შემდეგ, თუ A დანართით განსაზღვრული არ არის გამონაკლისი ან თუ მხარეს დარეგისტრირებული არა აქვს შეღავათი მე-6 მუხლის შესაბამისად.

2. მხარეს შეუძლია, როგორც პირველი პარაგრაფის ალტერნატივა, A დანართის შესწორების რატიფიკაციის ან მისთვის ამ შესწორების ძალაში შესვლის დროს მიუთითოს, რომ მიიღებს განსხვავებულ ზომებს ან განახორციელებს განსხვავებულ სტრატეგიას A დანართის პირველ ნაწილში ჩამოთვლილი პროდუქტების მიმართ. მხარეს შეუძლია აირჩიოს ეს ალტერნატივა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მას შეუძლია იმის დემონსტრირება, რომ მან უკვე უმნიშვნელო დონემდე შეამცირა A დანართის პირველ ნაწილში ჩამოთვლილი პროდუქტების დიდი უმრავლესობის წარმოება, იმპორტი და ექსპორტი და განახორციელა ვერცხლისწყლის გამოყენების შემცირების ღონისძიებები და სტრატეგია იმ დამატებით პროდუქტებში, რომლებიც ჩამოთვლილი არ არის A დანართის პირველ ნაწილში, იმ დროისათვის, როცა ის ატყობინებს სამდივნოს მისი გადაწყვეტილების შესახებ გამოიყენოს ეს ალტერნატივა. გარდა ამისა, მხარე, რომელიც ირჩევს ამ ალტერნატივას:

- (a) პირველივე შესაძლებლობისთანავე მიაწოდოს მხარეების კონფერენციას განხორციელებული ღონისძიებების ან სტრატეგიის აღწერას, მათ შორის, ინფორმაციას მიღწეული შემცირებების რაოდენობრივი მაჩვენებლების შესახებ;
- (b) განახორციელებს ღონისძიებებს ან სტრატეგიას A დანართის პირველ ნაწილში ჩამოთვლილ ყველა პროდუქტში ვერცხლისწყლის გამოყენების შემცირებისთვის, რომლებზედაც უმნიშვნელო მოცულობა ჯერ არ არის მიღწეული;
- (c) განიხილავს დამატებით ღონისძიებებს შემდგომი შემცირების მისაღწევად; და
- (d) არ იქნება უფლებამოსილი მოითხოვოს შეღავათი მე-6 მუხლის შესაბამისად ნებისმიერი კატეგორიის პროდუქტისთვის, რომლისთვისაც არჩეული იქნა ეს ალტერნატივა.

ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან არა უგვიანეს 5 (ხუთი) წლისა მხარეების კონფერენცია განიხილავს, როგორც მე-8 პარაგრაფით განსაზღვრული განხილვის პროცესის ნაწილს, ამ პარაგრაფის მიხედვით განხორციელებული ღონისძიებების ეფექტიანობასა და პროგრესს.

3. თითოეული მხარე მიიღებს ზომებს A დანართის მე-2 ნაწილში ჩამოთვლილი პროდუქტების მიმართ ქვევით განსაზღვრული დებულებების შესაბამისად.

4. სამდივნო, მხარეების მიერ მიწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე, შეაგროვებს და შეინახავს ინფორმაციას ვერცხლისწყლით გამდიდრებულ პროდუქტებსა და მათ ალტერნატივებზე და გახდის ასეთ ინფორმაციას საჯაროდ ხელმისაწვდომს.

სამდივნო ასევე საჯაროდ ხელმისაწვდომს გახდის მხარეების მიერ მიწოდებულ ნებისმიერ სხვა შესაბამის ინფორმაციას.

5. თითოეული მხარე მიიღებს ზომებს, რათა თავიდან აიცილოს კომბინირებულ პროდუქტებში ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქტების ინკორპორირება, რომელთა წარმოება, ექსპორტი და იმპორტი ამისათვის დაშვებული არ არის ამ მუხლის მიხედვით.

6. თითოეული მხარე ხელს არ შეუწყობს ვერცხლისწყლით გამდიდრებული იმ პროდუქტების წარმოებას და სავაჭრო ქსელში გავრცელებას, რომლებიც არ შედის ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქტების ნებისმიერი ცნობილი გამოყენების ფარგლებში, მისთვის ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღამდე, თუ პროდუქტთან დაკავშირებული რისკებისა და სარგებელის შეფასება არ მიუთითებს გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობისათვის სარგებლიანობაზე. საჭიროების მიხედვით მხარე სამდივნოს მიაწვდის ინფორმაციას ნებისმიერ ასეთ პროდუქტზე, მათ შორის, ნებისმიერ ინფორმაციას პროდუქტთან დაკავშირებულ ადამიანის ჯანმრთელობის და გარემოს დაცვის მიმართ რისკებისა და სარგებლიანობაზე. სამდივნო ასეთ ინფორმაციას გახდის საჯაროდ ხელმისაწვდომს.

7. ნებისმიერ მხარეს შეუძლია სამდივნოს წარუდგინოს შეთავაზება C დანართში ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქტების მისათითებლად, რომელიც უნდა შეიცავდეს ინფორმაციას პროდუქტების ალტერნატივების (რომლებიც არ შეიცავს ვერცხლისწყალს) შესახებ, რაც დაკავშირებულია ხელმისაწვდომობასთან, ტექნიკურ და ეკონომიკურ მიზანშეწონილობასთან და გარემოს დაცვისა და ჯანმრთელობის რისკებთან, მე-4 პარაგრაფის მიხედვით განსაზღვრული ინფორმაციის გათვალისწინებით.

8. ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან არა უგვიანეს 5 (ხუთი) წლისა მხარეების კონფერენცია განიხილავს A დანართს და შესაძლოა განიხილოს შესწორებები ამ დანართის 27-ე მუხლის შესაბამისად.

9. მე-8 პარაგრაფის შესაბამისად A დანართის განხილვისას მხარეების კონფერენცია, სულ ცოტა, გაითვალისწინებს:

(a) მე-7 პარაგრაფის მიხედვით წარდგენილ ნებისმიერ წინადადებას;

(b) ინფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომი გახდა მე-4 პარაგრაფის შესაბამისად; და

(c) მხარეების ხელმისაწვდომობას იმ ალტერნატივებზე, რომლებიც არ შეიცავს ვერცხლისწყალს და რომლებიც ტექნიკურად და ეკონომიკურად დასაბუთებულია, გარემოს დაცვასთან და ადამიანის ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული რისკებისა და სარგებელის გათვალისწინებით.

მუხლი 5

საწარმოო პროცესები, რომლებშიც გამოიყენება ვერცხლისწყალი ან ვერცხლისწყლის ნაერთები

1. ამ მუხლის და B დანართის მიზნებისთვის საწარმოო პროცესები, რომლებშიც გამოიყენება ვერცხლისწყალი ან ვერცხლისწყლის ნაერთები, არ უნდა შეიცავდეს პროცესებს, სადაც გამოიყენება ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქტები,

ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქტების საწარმოო პროცესებს ან პროცესებს, რომელთა შედეგადაც ვერცხლისწყლის შემცველი ნარჩენების გადამუშავება.

2. თითოეული მხარე არ დაუშვებს, შესაბამისი ზომების მიღებით, ვერცხლისწყლის ან ვერცხლისწყლის ნაერთების გამოყენებას **B** დანართის პირველ ნაწილში ჩამოთვლილ საწარმოო პროცესებში ამ დანართით დადგენილი კონკრეტული პროცესების გამოყენებიდან ამოღების თარიღის შემდეგ, თუ მხარეს დარეგისტრირებული არა აქვს შეღავათი მე-6 მუხლის შესაბამისად.

3. თითოეული მხარე მიიღებს ზომებს **B** დანართის მე-2 ნაწილში ჩამოთვლილ პროცესებში ვერცხლისწყლის ან ვერცხლისწყლის ნაერთების გამოყენების შეზღუდვისთვის ქვევით განსაზღვრული დებულებების შესაბამისად.

4. სამდივნო, მხარეების მიერ მიწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე, შეაგროვებს და შეინახავს ინფორმაციას იმ პროცესებზე, სადაც გამოიყენება ვერცხლისწყალი და ვერცხლისწყლის ნაერთები და მათი ალტერნატივები და გახდის ამ ინფორმაციას საჯაროდ ხელმისაწვდომს. მხარეების მიერ შეიძლება მიწოდებული იქნეს ასევე სხვა შესაბამისი ინფორმაცია, რომელიც სამდივნოს მიერ გახდება საჯაროდ ხელმისაწვდომი.

5. თითოეული მხარე ერთი ან რამდენიმე ობიექტით, რომლებიც იყენებენ ვერცხლისწყალს ან ვერცხლისწყლის ნაერთებს **B** დანართში ჩამოთვლილ საწარმოო პროცესებში:

(a) მიიღებს ზომებს ამ ობიექტებიდან ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების ემისიასა და გაუონგაზე რეაგირებისთვის;

(b) 21-ე მუხლის შესაბამისად წარდგენილ ანგარიშებში ჩართავს ინფორმაციას ამ პარაგრაფის შესაბამისად მიღებული ზომების შესახებ; და

(c) ეცდება მის ტერიტორიაზე მოახდინოს იმ ობიექტების იდენტიფიცირება, რომლებიც იყენებენ ვერცხლისწყალს ან ვერცხლისწყლის ნაერთებს **B** დანართში ჩამოთვლილ საწარმოო პროცესებში და გადასცენ სამდივნოს, მისთვის ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან არა უგვიანეს 3 (სამი) წლისა, ინფორმაცია ასეთი ობიექტების რაოდენობისა და სახეობების შესახებ და ამ ობიექტებში მოხმარებული ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების გაანგარიშებული წლიური რაოდენობის შესახებ. სამდივნო გახდის ამ ინფორმაციას საჯაროდ ხელმისაწვდომს.

6. თითოეული მხარე არ დაუშვებს იმ ობიექტის მიერ ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების გამოყენებას, რომელიც არ არსებობდა მისთვის ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღამდე და რომელიც იყენებს **B** დანართში ჩამოთვლილ საწარმოო პროცესებს. ასეთ ობიექტებზე არ გავრცელდება შეღავათები.

7. თითოეული მხარე ხელს არ შეუწყობს ისეთი ობიექტის განვითარებას, რომელიც იყენებს ნებისმიერ სხვა საწარმოო პროცესს, სადაც განზრახულად გამოიყენება ვერცხლისწყალი და ვერცხლისწყლის ნაერთები და რომელიც არ არსებობდა ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღამდე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მხარეს შეუძლია მხარეების კონფერენციისთვის დამაკმაყოფილებლად დემონსტრირება, რომ საწარმოო პროცესის შედეგია მნიშვნელოვანი სარგებელი გარემოს დაცვისა და ჯანმრთელობისთვის და არ არსებობს ტექნიკურად და ეკონომიკურად დასაბუთებული

ალტერნატივები ვერცხლისწყლის შემცველობის გარეშე, რომლებიც უზრუნველყოფს ასეთი სარგებელს.

8. მხარეებს ხელს შეუწყობენ ინფორმაციის ურთიერთგაცვლისათვის შესაბამის ახალ ტექნოლოგიურ მოვლენებზე, ეკონომიკურად და ტექნიკურად დასაბუთებულ ალტერნატივებზე, რომლებიც არ შეიცავს ვერცხლისწყალს, შესაძლო ღონისძიებებზე და ტექნიკაზე, რათა მათ შეამცირონ და შესაძლებლობის შემთხვევაში აღმოფხვრან ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების გამოყენება **B** დაანართში ჩამოთვლილ საწარმოო პროცესებში, ასევე - ამ პროცესების შედეგად ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების ემისია და გაჟონვა.

9. ნებისმიერ მხარეს შეუძლია წარადგინოს შეთავაზება **B** დანართის შესწორების მიზნით, მასში იმ საწარმოო პროცესების მისათითებლად, რომლებშიც გამოიყენება ვერცხლისწყალი და ვერცხლისწყლის ნაერთები. შეთავაზება უნდა შეიცავდეს ინფორმაციას საწარმოო პროცესში გამოყენებული იმ ალტერნატივების ხელმისაწვდომობაზე, რომლებიც არ შეიცავს ვერცხლისწყალს, ამ ალტერნატივების ტექნიკურ-ეკონომიკურ დასაბუთებაზე და გარემოსა და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებულ რისკებსა და სარგებელზე.

10. ამ კონვენციის ძალაში შესვლიდან არა უგვიანეს 5 (ხუთი) წლისა მხარეების კონფერენცია განიხილავს **B** დანართს და შესაძლოა განიხილოს ამ დანართის შესწორებები 27-ე მუხლის შესაბამისად.

11. მე-10 პარაგრაფის მიხედვით **B** დანართის ნებისმიერი განხილვისას მხარეების კონფერენცია სულ ცოტა გაითვალისწინებს:

(a) მე-9 პარაგრაფის მიხედვით წარდგენილ ნებისმიერ შეთავაზებას;

(b) ინფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომი გახდა მე-4 პარაგრაფის შესაბამისად; და

(c) მხარეების ხელმისაწვდომობას იმ ალტერნატივებზე, რომლებიც არ შეიცავს ვერცხლისწყალს და რომლებიც ტექნიკურად და ეკონომიკურად დასაბუთებულია, გარემოს დაცვასთან და ადამიანის ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული რისკებისა და სარგებელის გათვალისწინებით.

მუხლი 6

მოთხოვნის შემთხვევაში მხარისთვის ხელმისაწვდომი შედავათები

1. ნებისმიერ სახელმწიფოს და რეგიონული ეკონომიკური ინტეგრაციის ორგანიზაციას შეუძლია დარეგისტრირდეს ერთი ან მეტი შედავათისთვის **A** და **B** დანართებით განსაზღვრული გამოყენებიდან ამოღების თარიღების შემდგომ (შემდგომში მოხსენიებული, როგორც შედავათი), სამდივნოსთვის წერილობითი შეტყობინების გზით:

(a) ამ კონვენციის მხარედ გახდომისას; ან

(b) ვერცხლისწყლით გამდიდრებული ნებისმიერი პროდუქტის შემთხვევაში, რომელიც შესწორების შედეგად დაემატა **A** დანართს ან ნებისმიერი საწარმოო პროცესის შემთხვევაში, რომელშიც გამოიყენება ვერცხლისწყალი და რომელიც

შესწორების შედეგად დაემატა B დანართს, არა უგვიანეს იმ თარიღისა, როდესაც შესაბამისი შესწორება შედის ძალაში ამ მხარისთვის.

ნებისმიერ ასეთ რეგისტრაციას თან უნდა ერთვოდეს განცხადება, სადაც განმარტებულია მხარისათვის ასეთი შეღავათის საჭიროება.

2. შეღავათი შეიძლება დარეგისტრირდეს როგორც A ან B დანართით განსაზღვრული კატეგორიისთვის, ასევე ნებისმიერი სახელმწიფოს ან რეგიონული ეკონომიკური ინტეგრაციის ორგანიზაციის მიერ იდენტიფიცირებული ქვეკატეგორიისთვის.

3. თითოეული მხარე, რომელიც სარგებლობს ერთი ან მეტი შეღავათით, იდენტიფიცირებული უნდა იქნეს რეესტრში. სამდივნო შექმნის და აწარმოებს რეესტრს და გახდის მას საჯაროდ ხელმისაწვდომს.

4. რეესტრი უნდა შეიცავდეს:

(a) მხარეების სიას, რომლებიც სარგებლობენ ერთი ან მეტი შეღავათით;

(b) თითოეული მხარისათვის დარეგისტრირებულ შეღავათს ან შეღავათებს; და

(c) თითოეული შეღავათის ვადის გასვლის თარიღს.

5. თუ რეესტრში მხარის მიერ უფრო მცირე ვადა არ არის მითითებული, პირველი პარაგრაფით განსაზღვრული ყველა შეღავათის ვადა ამოიწურება A ან B დანართში მითითებული გამოყენებიდან ამოღების შესაბამისი თარიღიდან 5 (ხუთი) წლის შემდგომ.

6. მხარის მოთხოვნის შემთხვევაში მხარეების კონფერენციას შეუძლია შეღავათის ვადის გაგრძელება 5 (ხუთი) წლის ვადით, თუ მხარე არ მოითხოვს უფრო მცირე ვადას. გადაწყვეტილების მიღებისას მხარეების კონფერენცია შესაბამისად გაითვალისწინებს:

(a) მხარის ანაგრიშს, სადაც დასაბუთებულია შეღავათის ვადის გაგრძელების საჭიროება და მითითებულია ის საჭმიანობები, რომლებიც განხორციელებულია და დაგეგმილია შეღავათის ვადის გაგრძელების საჭიროების აღმოსაფხვრელად შესაძლებლობისთანავე;

(b) ხელმისაწვდომ ინფორმაციას, მათ შორის, იმ ალტერნატიულ პროდუქტებსა და პროცესებზე ხელმისაწვდომობაზე, რომლებიც არ შეიცავს ვერცხლისწყალს ან სადაც გამოიყენება ნაკლები რაოდენობის ვერცხლისწყალი, ვიდრე შეღავათით სარგებლობის დროს; და

(c) დაგეგმილ ან მიმდინარე საქმიანობას, რომლის მიზანია ვერცხლისწყლის შენახვა და ვერცხლისწყლის ნარჩენების განკარგვა გარემოს დაცვის თვალსაზრისით მდგრადად.

შეღავათის ვადა შესაძლოა გაგრძელდეს მხოლოდ ერთხელ ერთი კონკრეტული პროდუქტისთვის და ერთი კონკრეტული გამოყენებიდან ამოღების თარიღისთვის.

7. მხარეს ნებისმიერ დროს შეუძლია გააუქმოს შეღავათი სამდივნოსთვის წერილობითი შეტყობინების გზით. შეღავათის გაუქმება ძალაში შევა შეტყობინებით განსაზღვრული თარიღიდან.

8. პირველი პარაგრაფის მიუხედავად, არც ერთ სახელმწიფოს და რეგიონული ეკონომიკური ინტეგრაციის ორგანიზაციას არ შეუძლია დაარეგისტრიროს შეღავათი

A ან B დანართში მითითებული შესაბამისი პროდუქტის ან პროცესის გამოყენებიდან ამოღების თარიღიდან 5 (ხუთი) წლის გასვლის შემდეგ, თუ ერთ ან რამდენიმე მხარეს ამ პროდუქტის ან პროცესის მიმართ არ რჩება დარეგისტრირებული შეღავათი, რომლის ვადაც გაუგრძელდათ მე-6 პარაგრაფის შესაბამისად. ასეთ შემთხვევაში სახელმწიფოს ან რეგიონული ეკონომიკური ინტეგრაციის ორგანიზაციას შეუძლია პირველი (a) და (b) პარაგრაფებით განსაზღვრულ ვადაში ამ პროდუქტზე ან პროცესზე დაარეგისტრიროს შეღავათი, რომლის ვადაც ამოიწურება შესაბამისი გამოყენებიდან ამოღების თარიღიდან 10 (ათი) წლის შემდეგ.

9. არც ერთ მხარეს არ შეუძლია ისარგებლოს შეღავათით, რომელიც ძალაშია ნებისმიერ დროს A ან B დანართში მითითებული პროდუქტის ან პროცესის გამოყენებიდან ამოღების თარიღიდან 10 (ათი) წლის შემდეგ.

მუხლი 7

ოქროს კუსტარული და მცირემასშტაბიანი მოპოვება

1. ამ მუხლით და C დანართით განსაზღვრული ღონისძიებები გავრცელდება ოქროს კუსტარულ და მცირემასშტაბიან მოპოვებასა და გადამუშავებაზე, სადაც გამოიყენება ვერცხლისწყლის ამაღლამაცია ოქროს მადნიდან ამოღებისათვის.
2. თითოეული მხარე, რომლის ტერიტორიაზეც არსებობს ოქროს კუსტარული და მცირემასშტაბიანი მოპოვება და წარმოება, რაც ექვემდებარება ამ მუხლს, მიიღებს ზომებს, რათა შეამციროს და შესაძლებლობის შემთხვევაში აღმოფხვრას ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების გამოყენება ოქროს მოპოვებასა და გადამუშავებაში, ასევე ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების გარემოში ემისია და გაჟონვა ამ პროცესების შედეგად.
3. თითოეული მხარე შეატყობინებს სამდივნოს, თუ ეს მხარე ნებისმიერ დროს დაადგენს, რომ მის ტერიტორიაზე ოქროს კუსტარული წარმოება და გადამუშავება არის უფრო ფართო მასშტაბის, ვიდრე უმნიშვნელო. თუ მხარე ამგვარად გადაწყვეტს, ის:
 - (a) შეიმუშავებს და განახორციელებს სახელმწიფო (ან ეროვნული) სამოქმედო გეგმას C დანართის შესაბამისად;
 - (b) გადასცემს სამდივნოს მის სახელმწიფო სამოქმედო გეგმას არა უგვიანეს მისთვის ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან 3 (სამი) წლისა ან სამდივნოსთვის შეტყობინებიდან 3 (სამი) წლის შემდეგ, რომელი თარიღიც დადგება უფრო გვიან; და
 - (c) ამის შემდეგ, ყოველ 3 (სამი) წელიწადში ერთხელ განიხილავს ამ მუხლით განსაზღვრული მისი ვალდებულებების შესრულების პროგრესს და ჩართავს ამ მიმოხილვას 21-ე მუხლის შესაბამისად წარდგენილ ანგარიშებში.
4. მხარეებს შეუძლიათ საჭიროების მიხედვით ითანამშრომლონ ერთმანეთთან, შესაბამის სამთავრობათაშორისო ორგანიზაციებთან და სხვა ერთეულებთან ამ მუხლის მიზნების მისაღწევად. ასეთი თანამშრომლობა შეიძლება მოიცავდეს:

- (a) სტრატეგიის განვითარებას, რათა თავიდან იქნეს აცილებული ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების არამიზნობრივად გამოყენება ოქროს კუსტარული და მცირემასშტაბიანი მოპოვებისა და გადამუშავებისას;
- (b) განათლებას, ინფორმაციის გავრცელებას და შესაძლებლობების გაძლიერების ინიციატივებს;
- (c) კვლევების ხელშეწყობას ვერცხლისწყლის ალტერნატივების მდგრადი გამოყენების სფეროში;
- (d) ტენიკური და ფინანსური დახმარების გაწევას;
- (e) პარტნიორობას ამ მუხლის შესაბამისად განსაზღვრული მათი ვალდებულებების განხორციელებაში დახმარების მიზნით; და
- (f) ინფორმაციის გაცვლის არსებული მექანიზმების გამოყენებას ცოდნის, საუკეთესო გარემოსდაცვითი პრაქტიკის და ალტერნატიული ტექნოლოგიების ხელშესაწყობად, რომლებიც გარემოს დაცვის, ტექნიკური, სოციალური და ეკონომიკური თვალსაზრისით წარმატებულია.

მუხლი 8 ემისია

1. ეს მუხლი ეხება ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების (ხშირ შემთხვევებში ფორმულირებული, როგორც “ჯამური ვერცხლისწყალი”) ატმოსფეროში ემისიის კონტროლს და შესაძლებლობების შემთხვევაში შემცირებას, D დანართში ჩამოთვლილი წყაროების კატეგორიებში შემავალი **წერტილოვანი წყაროებიდან** ემისიის კონტროლის შესაბამისი ზომების მეშვეობით.
2. ამ მუხლის მიზნებისთვის:
 - (a) “ემისია” ნიშნავს ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების ატმოსფეროში ემისიას;
 - (b) “შესაბამისი წყარო” ნიშნავს წყაროს, რომელიც მიეკუთვნება D დანართში ჩამოთვლილი წყაროების ერთ-ერთ კატეგორიას. მხარეს შეუძლია, თუ ის ასე აირჩევს, დაადგინოს კრიტერიუმები იმ წყაროების იდენტიფიცირებისთვის, რომლებიც მიეკუთვნება D დანართში ჩამოთვლილი წყაროების კატეგორიას, **რამდენადაც ეს კრიტერიუმები ნებისმიერი კატეგორიისთვის შეიცავს ასეთი კატეგორიიდან ემისიის სულ ცოტა 75 პროცენტს;**
 - (c) “ახალი წყარო” ნიშნავს ნებისმიერ შესაბამის წყაროს D დანართში ჩამოთვლილი კატეგორიების ფარგლებში, რომელთა კონსტრუირება და არსებითი მოდიფიკაცია დაიწყება სულ ცოტა 1 (ერთი) წლის შემდეგ შემდეგი თარიღიდან:
 - (i) დაინტერესებული მხარისთვის ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან;
 - (ii) დაინტერესებული მხარისთვის D დანართის შესწორების ძალაში შესვლის თარიღიდან, როდესაც ხდება წყაროს ამ კონვენციის დებულებებისთვის დაქვემდებარება მხოლოდ ამ შესწორების საფუძველზე;
 - (d) “არსებითი მოდიფიკაცია” ნიშნავს იმ შესაბამისი წყაროს მოდიფიკაციას, რომელიც იწვევს ემისიის მნიშვნელოვნად ზრდას, გარდა მეორადი პროდუქტების

აღდგენით გამოწვეული ემისიის რაოდენობის ცვლილებებისა. არსებითია თუ არა მოდიფიკაცია, უნდა დაადგინოს მხარემ;

(e) “არსებული წყარო” ნიშნავს ნებისმიერ შესაბამის წყაროს, რომელიც არ არის ახალი წყარო;

(f) “ემისიის ზღვრული რაოდენობა” ნიშნავს ვერცხლისწყლის ან ვერცხლისწყლის ნაერთების კონცენტრაციის, წონის ან ემისიის ზღვრულ რაოდენობას, რომლის ემისიაც ხდება წერტილოვანი წყაროდან.

3. მხარე, რომლის ტერიტორიაზეც არსებობს შესაბამისი წყაროები, მიიღებს სათანადო ზომებს ემისიის კონტროლისთვის; მხარეს შეუძლია მოამზადოს სახელმწიფო გეგმა, რომლითაც განისაზღვრება ემისიის კონტროლის ღონისძიებები და სამომავლო მიზნები, ამოცანები და შედეგები. ნებისმიერი გეგმა უნდა გადაეცეს მხარეების კონფერენციას ამ მხარისათვის ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან 4 (ოთხი) წლის განმავლობაში. თუ მხარე შეიმუშავებს სამოქმედო გეგმას მე-20 მუხლის შესაბამისად, მას შეუძლია სამოქმედო გეგმაში ჩართოს ამ პარაგრაფის შესაბამისად შემუშავებული გეგმა.

4. თითოეული მხარე მისი ახალი წყაროებისთვის მოითხოვს საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკის და საუკეთესო გარემოსდაცვითი პრაქტიკის გამოყენებას, რათა გააკონტროლოს და შესაძლებლობის შემთხვევაში შეამციროს ემისია, როგორც კი ეს პრაქტიკულად შესაძლებელი იქნება, მაგრამ არა უგვიანეს 5 (ხუთი) წლისა ამ მხარისათვის ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან. მხარეს შეუძლია გამოიყენოს ემისიის ზღვრული რაოდენობები, რომლებიც შეესაბამება საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკის გამოყენებას.

5. მის ტერიტორიაზე არსებული წყაროებისთვის თითოეული მხარე ნებისმიერ სახელმწიფო გეგმაში ჩართავს და განახორციელებს ერთ ან რამდენიმე შემდეგ ღონისძიებას, მის სახელმწიფოში არსებული გარემოებების, ეკონომიკური და ტექნიკური თვალსაზრისით განხორციელებადობის და ეფექტიანობის გათვალისწინებით, როგორც კი ეს პრაქტიკულად შესაძლებელი იქნება, მაგრამ არა უგვიანეს 10 (ათი) წლისა ამ მხარისათვის ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან.

(a) შესაბამისი წყაროებიდან ემისიის კონტროლი და შესაძლებლობის შემთხვევაში შემცირების რაოდენობრივი მიზნები;

(b) შესაბამისი წყაროებიდან ემისიის კონტროლი და შესაძლებლობის შემთხვევაში შემცირების ზღვრული რაოდენობა;

(c) შესაბამისი წყაროებიდან ემისიის კონტროლისთვის საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკის და საუკეთესო გარემოსდაცვითი პრაქტიკის გამოყენება;

(d) სხვადასხვა დამბინძურებლების კონტროლის სტრატეგია, რაც ურთიერთსასარგებლო იქნება ვერცხლისწყლის ემისიის კონტროლისთვის;

(e) შესაბამისი წყაროებიდან ემისიის შემცირების ალტერნატიული ზომები.

6. მხარეებმა შეიძლება გამოიყენონ ერთი და იგივე ღონისძიებები ყველა შესაბამისი წყაროსთვის ან მიიღონ განსხვავებული ზომები სხვადასხვა კატეგორიის

წყაროებისთვის. მხარეების მიერ გამოყენებული ღონისძიებების მიზანი იქნება დროთა განმავლობაში მიზანშეწონილი პროგრესის მიღწევა ემისიის შემცირებისას.

7. თითოეული მხარე შექმნის, როგორც კი ეს პრაქტიკულად შესაძლებელი იქნება, მაგრამ არა უგვიანეს 5 (ხუთი) წლისა ამ მხარისთვის ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან და ამის შემდეგ აწარმოებს შესაბამისი წყაროებიდან ემისიის აღრიცხვის რეესტრს.

8. მხარეთა კონფერენცია მის პირველ შეხვედრაზე მიიღებს ინსტრუქციებს:

(a) საუკეთესო ხელმისაწვდომ ტექნიკასა და საუკეთესო გარემოსდაცვით პრაქტიკაზე, არსებულ და ახალ წყაროებს შორის არსებული ნებისმიერი განსხვავებისა და

ურთიერთზემოქმედების მინიმუმამდე შემცირების საჭიროების გათვალისწინებით; და

(b) მხარეების მხარდაჭერისთვის მე-5 პარაგრაფით განსაზღვრული ღონისძიებების განხორციელების პროცესში, განსაკუთრებით, მიზნების განსაზღვრისას და ემისიის ზღვრული რაოდენობის დადგენის დროს.

9. მხარეების კონფერენცია, როგორც კი პრაქტიკულად შესაძლებელი იქნება, მიიღებს ინსტრუქციებს:

(a) კრიტერიუმებზე, რომლებიც შეიძლება შეიმუშაონ მხარეებმა მე-2 (b) პარაგრაფის მიხედვით;

(b) ემისიის **რეესტრების მომზადების** **(ან ინვენტარიზაციის)** მეთოდოლოგიის შესახებ.

10. მხარეების კონფერენცია რეგულარულად განიხილავს და საჭიროების მიხედვით განაახლებს მე-8 და მე-9 პარაგრაფების შესაბამისად შემუშავებულ ინსტრუქციებს.

მხარეები ამ მუხლის სათანადო დებულებების განხორციელებისას გაითვალისწინებენ ამ ინსტრუქციებს.

11. თითოეული მხარე 21-ე მუხლის შესაბამისად წარდგენილ ანგარიშებში ჩართავს ინფორმაციას მის მიერ ამ მუხლის შესრულების შესახებ, განსაკუთრებით -

ინფორმაციას მის მიერ მე-4–7 პარაგრაფების შესაბამისად მიღებული ზომების და ამ ზომების ეფექტიანობის შესახებ.

მუხლი 9

გაუონვა

1. ეს მუხლი ეხება ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების (ხშირ შემთხვევებში ფორმულირებული, როგორც “ჯამური ვერცხლისწყალი”) მიწასა და წყალში გაუონვის კონტროლს და შესაძლებლობების შემთხვევაში შემცირებას, იმ წერტილოვანი წყაროებიდან, რომლებიც განსაზღვრული არ არის ამ კონვენციის სხვა დებულებებით.

2. ამ მუხლის მიზნებისთვის:

(a) “გაუონვა” ნიშნავს ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების მიწასა და წყალში გაუონვას;

(b) “შესაბამისი წყარო” ნიშნავს ნებისმიერ ანთროპოგენურ წერტილოვანი გაჟონვის წყაროს, როგორც ეს იდენტიფიცირებულია მხარის მიერ და რომელიც განსაზღვრული არ არის ამ კონვენციის სხვა დებულებებით;

(c) “ახალი წყარო” ნიშნავს ნებისმიერ შესაბამის წყაროს, რომელთა კონსტრუირება და არსებითი მოდიფიკაცია დაიწება სულ ცოტა 1 (ერთი) წლის შემდეგ ამ კონვენციის დაინტერესებული მხარისთვის ძალაში შესვლის თარიღიდან;

(d) “არსებითი მოდიფიკაცია” ნიშნავს იმ შესაბამისი წყაროს მოდიფიკაციას, რომელიც იწვევს გაჟონვის მნიშვნელოვნად ზრდას, გარდა მეორადი პროდუქტების აღდგენით გამოწვეული გაჟონვის რაოდენობის ცვლილებისა. მხარე დაადგენს, არსებითია თუ არა მოდიფიკაცია.

(e) “არსებული წყარო” ნიშნავს ნებისმიერ შესაბამის წყაროს, რომელიც არ არის ახალი წყარო;

(f) “გაჟონვის ზღვრული რაოდენობა” ნიშნავს ვერცხლისწყლის ან ვერცხლისწყლის ნაერთების (ხშირ შემთხვევებში ფორმულირებული, როგორც “ჯამური ვერცხლისწყალი”) კონცენტრაციის ან წონის ზღვრულ რაოდენობას, რომლის გაჟონვაც ხდება წერტილოვანი წყაროდან.

3. თითოეული მხარე, მისთვის ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან არა უგვიანეს 3 (სამი) წლისა და რეგულარულად ამის შემდეგ, მოახდენს შესაბამისი კატეგორიების წერტილოვანი წყაროების იდენტიფიცირებას.

4. მხარე, რომლის ტერიტორიაზეც არსებობს შესაბამისი წერტილოვანი წყარო, მიიღებს ზომებს გაჟონვის კონტროლისთვის; მხარეს შეუძლია მოამზადოს სახელმწიფო გეგმა, სადაც განისაზღვრება გაჟონვის კონტროლის ღონისძიებები და მოსალოდნელი მიზნები, ამოცანები და შედეგები. ნებისმიერი გეგმა უნდა გადაეცეს მხარეების კონფერენციას ამ მხარისათვის ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან 4 (ოთხი) წლის განმავლობაში. თუ მხარე შეიმუშავებს სამოქმედო გეგმას მე-20 მუხლის შესაბამისად, მას შეუძლია სამოქმედო გეგმაში ჩართოს ამ პარაგრაფის მიხედვით შემუშავებული გეგმა.

5. ღონისძიებები საჭიროების მიხედვით შეიძლება შეიცავდეს ერთ ან რამდენიმე შემდეგ ღონისძიებას:

(a) გაჟონვის ზღვრულ რაოდენობებს შესაბამისი წყაროებიდან გაჟონვის კონტროლის და შესაძლებლობის შემთხვევაში შემცირებისთვის;

(b) შესაბამისი წყაროებიდან გაჟონვის კონტროლისთვის საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკის და საუკეთესო გარემოსდაცვითი პრაქტიკის გამოყენებას;

(c) სხვადასხვა დამბინძურებლების კონტროლის სტრატეგიას, რაც ურთიერთსასარგებლო იქნება ვერცხლისწყლის გაჟონვის კონტროლისთვის;

(d) შესაბამისი წყაროებიდან გაჟონვის შემცირების ალტერნატიულ ზომებს.

6. თითოეული მხარე შექმნის, როგორც კი პრაქტიკულად შესაძლებელი იქნება, მაგრამ არა უგვიანეს 5 (ხუთი) წლისა ამ მხარისათვის ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან და ამის შემდეგ აწარმოებს შესაბამისი წყაროებიდან გაჟონვის აღრიცხვის რეესტრს.

7. მხარეების კონფერენცია, როგორც კი პრაქტიკულად შესაძლებელი იქნება, მიიღებს ინსტრუქციებს:

- (a) საუკეთესო ხელმისაწვდომ ტექნიკასა და საუკეთესო გარემოსდაცვით პრაქტიკაზე, არსებულ და ახალ წყაროებს შორის არსებული ნებისმიერი განსხვავების და **ურთიერთზემოქმედების** მინიმუმამდე შემცირების საჭიროების გათვალისწინებით; და
- (b) **გაჟონვის რეესტრების მომზადების** (ან ინვენტარიზაციის) მეთოდოლოგიის შესახებ.

8. თითოეული მხარე 21-ე მუხლის შესაბამისად წარდგენილ ანგარიშებში ჩართავს ინფორმაციას მის მიერ ამ მუხლის შესრულების შესახებ, განსაკუთრებით - ინფორმაციას მის მიერ მე-3–6 პარაგრაფების შესაბამისად მიღებული ზომების და ამ ზომების ეფექტიანობის შესახებ.

მუხლი 10

ვერცხლისწყლის, რომელიც არ არის ნარჩენი ვერცხლისწყალი, გარემოს დაცვის თვალსაზრისით მდგრადი შუალედური შენახვა

1. ეს მუხლი გავრცელდება მე-3 მუხლით განსაზღვრული ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების შუალედურ შენახვაზე, რომლებიც არ გულისხმობს მე-11 მუხლით განსაზღვრულ ვერცხლისწყლის ნარჩენებს.
2. თითოეული მხარე მიიღებს ზომებს, რათა უზრუნველყოს, რომ ასეთი ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების შუალედური შენახვა, რომლებიც განკუთვნილია მხარისთვის ამ კონვენციით ნებადართული გამოყენებისთვის, ხორციელდება მდგრადი გარემოს დაცვის თვალსაზრისით, მე-3 პარაგრაფის შესაბამისად მიღებული ნებისმიერი ინსტრუქციის გათვალისწინებით და ამავე პარაგრაფით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად.
3. მხარეების კონფერენცია მიიღებს ინსტრუქციებს ასეთი ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების გარემოს დაცვის თვალსაზრისით მდგრადი შუალედური შენახვის შესახებ, საშიში ნარჩენების ტრანსსასაზღვრო გადაზიდვის კონტროლის და მათი მართვის შესახებ ბაზელის კონვენციის და სხვა ინსტრუქციების გათვალისწინებით. მხარეების კონფერენციამ შეიძლება დაადგინოს მოთხოვნები შუალედური შენახვისთვის ამ კონვენციის დამატებითი დანართით, 27-ე მუხლის შესაბამისად.
4. მხარეები საჭიროების მიხედვით ითანამშრომლებენ ერთმანეთთან, სამთავრობათაშორისო ორგანიზაციებთან და სხვა ერთეულებთან ასეთი ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების გარემოს დაცვის თვალსაზრისით მდგრადი შუალედური შენახვის შესაძლებლობების გაძლიერების მიზნით.

მუხლი 11

ვერცხლისწყლის ნარჩენები

1. საშიში ნარჩენების ტრანსსასაზღვრო გადაზიდვის კონტროლის და მათი მართვის შესახებ ბაზელის კონვენციის შესაბამისი განსაზღვრებები გავრცელდება ამ კონვენციით განსაზღვრულ ნარჩენებზე, იმ მხარეებისთვის, რომლებიც არიან ბაზელის კონვენციის მონაწილეები. ამ კონვენციის მონაწილე მხარეები, რომლებიც არ არიან ბაზელის კონვენციის მონაწილეები, გამოიყენებენ ამ განსაზღვრებებს, როგორც ინსტრუქციას, რამდენადაც ისინი ეხება ამ კონვენციის კომპეტენციაში შემავალ ნარჩენებს.

2. ამ კონვენციის მიზნებისთვის, ვერცხლისწყლის ნარჩენები ნიშნავს ნივთიერებებს ან ობიექტებს, რომლებიც:

(a) შედგება ვერცხლისწყლის ან ვერცხლისწყლის ნაერთებისგან;

(b) შეიცავს ვერცხლისწყალს ან ვერცხლისწყლის ნაერთებს; ან

(c) დაბინძურებულია ვერცხლისწყლით ან ვერცხლისწყლის ნაერთებით, შესაბამის ნორმებზე მეტი რაოდენობით, რომლებიც განსაზღვრულია მხარეების კონფერენციის მიერ ბაზელის კონვენციის სათანადო ორგანოებთან თანამშრომლობით და შეთანხმებით, რომლებიც განკარგულია ან განზრახულია განკარგვისთვის ან რომელთა განკარგვაც მოთხოვნილია ამ კონვენციით ან სახელმწიფო კანონმდებლობის დებულებებით. ეს განსაზღვრება არ მოიცავს მოპოვების შედეგად მიღებულ ხელმეორედ გამოყენებულ ან ფუჭ ქანებს და მადნის კუდებს, ვერცხლისწყლის პირველადი მოპოვების გარდა, თუ ისინი არ შეიცავს მხარეების კონფერენციის მიერ დადგენილ ნორმაზე მეტ ვერცხლისწყალს ან ვერცხლისწყლის ნაერთებს.

3. თითოეული მხარე მიიღებს შესაბამის ზომებს ისე, რომ ვერცხლისწყლის ნარჩენები:

(a) მართული იქნეს გარემოს დაცვის თვალსაზრისით მდგრადად, ბაზელის კონვენციის მიხედვით შემუშავებული ინსტრუქციების გათვალისწინებით და იმ მოთხოვნების დაცვით, რომლებსაც მხარეების კონფერენცია მიიღებს დამატებითი დანართით 27-ე მუხლის შესაბამისად. მოთხოვნების შემუშავებისას მხარეების კონფერენცია გაითვალისწინებს მხარეების ნარჩენების მართვის რეგულაციებს და პროგრამებს;

(b) იყოს მხოლოდ აღდგენილი, გადამუშავებული, ხელმეორედ გამოყენებული ან პირდაპირ ხელმეორედ გამოყენებულ ისეთი გამოყენების მიზნით, რაც ნებადართულია მხარისთვის ამ კონვენციით ან გარემოს დაცვის თვალსაზრისით მდგრადი განკარგვის მიზნით მე-3 (a) პარაგრაფის შესაბამისად;

(c) ბაზელის კონვენციის მონაწილე მხარეებისთვის, არ იქნეს გადაზიდული საერთაშორისო საზღვრებზე, გარდა გარემოს დაცვის თვალსაზრისით მდგრადი განკარგვის მიზნით გადაზიდვისა, ამ კონვენციის და ამ მუხლის შესაბამისად. იმ შემთხვევებში, როდესაც ბაზელის კონვენცია არ გამოიყენება საერთაშორისო საზღვრებზე გადაზიდვის მიმართ, მხარე დაუშვებს ასეთ გადაზიდვას მხოლოდ შესაბამისი საერთაშორისო წესების, სტანდარტების და ინსტრუქციების გათვალისწინებით.

4. მხარეების კონფერენცია ეცდება მჭიდროდ ითანამშრომლოს ბაზელის კონვენციის შესაბამის ორგანოებთან მე-3 (a) პარაგრაფით განსაზღვრული ინსტრუქციების საჭიროების მიხედვით განხილვისა და განახლებისას.

5. მხარეები წახალისებულნი იქნებიან, რათა საჭიროების მიხედვით ითანამშრომლონ ერთმანეთთან, შესაბამის სამთავრობათაშორისო ორგანიზაციებთან და სხვა ერთეულებთან, ვერცხლისწყლის ნარჩენების გარემოს დაცვის თვალსაზრისით მდგრადი მართვის გლობალური, რეგიონული და ეროვნული შესაძლებლობების განავითარების და შენარჩუნების მიზნით.

მუხლი 12

დაბინძურებული ადგილები

1. თითოეული მხარე ეცდება, შეიმუშაოს შესაბამისი სტრატეგია ვერცხლისწყლით და ვერცხლისწყლის ნაერთებით დაბინძურებული ადგილების იდენტიფიცირებისა და შეფასებისთვის.

2. ნებისმიერი ქმედება ასეთ ადგილებთან დაკავშირებული რისკების შემცირებისთვის განხორციელდება გარემოს დაცვის თვალსაზრისით მიზანშეწონილად; საჭიროების შემთხვევაში ასეთი მოქმედებებისას განხორციელდება ადამიანის ჯანმრთელობისა და გარემოს მიმართ არსებული რისკების შეფასება, რაც გამოწვეულია ვერცხლისწყლით და ვერცხლისწყლის ნაერთებით, რასაც შეიცავს ეს ადგილები.

3. მხარეების კონფერენცია მიიღებს ინსტრუქციებს დაბინძურებული ადგილების მართვისთვის, რომლებიც შეიძლება შეიცავდეს მეთოდებს და მიდგომებს:

(a) ადგილის იდენტიფიცირებისა და დახასიათებისთვის;

(b) საზოგადოების ჩართულობისთვის;

(c) ადამიანის ჯანმრთელობის და გარემოს მიმართ არსებული რისკების შეფასებისთვის;

(d) დაბინძურებულ ადგილებთან დაკავშირებული რისკების მართვის ალტერნატივებისთვის;

(e) სარგებელისა და ხარჯების შეფასებისთვის; და

(f) შედეგების კონტროლისთვის.

4. მხარეები მხარდაჭერილნი იქნებიან, რათა ითანამშრომლონ სტრატეგიების შემუშავებისას და საქმიანობის განხორციელებისას დაბინძურებული ადგილების იდენტიფიცირების, შეფასების, პრიორიტეტულობის განსაზღვრის, მართვის და საჭიროების შემთხვევაში გაუწეველყოფისათვის.

მუხლი 13

ფინანსური რესურსები და მექანიზმი

1. თითოეული მხარე იღებს პასუხისმგებლობას, მისი შესაძლებლობების ფარგლებში, უზრუნველყოს რესურსები ამ კონვენციის განხორციელებისთვის განზრახული სახელმწიფოებრივი მოქმედებებისთვის, მისი სახელმწიფო პოლიტიკის,

პრიორიტეტების, გეგმების და პროგრამების შესაბამისად. ასეთი რესურსები შეიძლება მოიცავდეს შიდა დაფინანსებას შესაბამისი პოლიტიკის, განვითარების სტრატეგიების და სახელმწიფო ბიუჯეტების მეშვეობით, ასევე ორმხრივ და მრავალმხრივ დაფინანსებას და დაფინანსებას კერძო სექტორის ჩართულობით.

2. ამ კონვენციის მონაწილე განვითარებადი ქვეყნების მიერ ამ კონვენციის განხორციელების საერთო ეფექტიანობა დამოკიდებული იქნება ამ მუხლის ეფექტიანად განხორციელებაზე.

3. ფინანსური და ტექნიკური დახმარების მრავალმხრივი, რეგიონული და ორმხრივი წყაროები, ასევე შესაძლებლობების გაძლიერება და ტექნოლოგიების გადაცემა, მხარდაჭერილი იქნება დაუყოვნებლივ, კონვენციის მონაწილე განვითარებადი ქვეყნების მიერ ამ კონვენციის განხორციელების მხარდაჭერისას მხარეების ვერცხლისწვალთან დაკავშირებული საქმიანობის გაძლიერებისა და გაფართოებისთვის, რაც დაკავშირებულია ფინანსურ რესურსებთან, ტექნიკურ დახმარებასთან და ტექნოლოგიების გადაცემასთან.

4. მხარეები დაფინანსებასთან დაკავშირებული საქმიანობის განხორციელებისას სრულად გაითვალისწინებენ იმ მხარეების სპეციფიკურ საჭიროებებს და სპეციალურ გარემოებებს, რომლებიც არიან პატარა კუნძულოვანი განვითარებადი სახელმწიფოები ან ნაკლებად განვითარებული ქვეყნები.

5. ადეკვატური, პროგნოზირებადი და დროული ფინანსური რესურსებით უზრუნველყოფის მექანიზმი განსაზღვრულია ქვემოთ. ამ მექანიზმის მიზანია კონვენციის მონაწილე განვითარებადი ქვეყნების და გარდამავალი ეკონომიკის ქვეყნების დახმარება ამ კონვენციით განსაზღვრული მათი მოვალეობების განხორციელებაში.

6. მექანიზმი მოიცავს:

(a) გლობალური გარემოსდაცვითი ფონდის მიზნობრივ ფონდს; და

(b) სპეციალურ საერთაშორისო პროგრამას შესაძლებლობების გაძლიერების და ტექნიკური მხარდაჭერისთვის.

7. გლობალური გარემოსდაცვითი ფონდის მიზნობრივი ფონდი უზრუნველყოფს ახალ, პროგნოზირებად, ადეკვატურ და დროულ ფინანსურ რესურსებს ხარჯების დასაფარად ამ კონვენციის განხორციელების მხარდაჭერისას, როგორც შეთანხმებულია მხარეების კონფერენციის მიერ. ამ კონვენციის მიზნებისთვის გლობალური გარემოსდაცვითი ფონდის მიზნობრივი ფონდის ოპერირება განხორციელდება მხარეთა კონფერენციის ხელმძღვანელობით; ფონდი ანგარიშვალდებული იქნება მხარეთა კონფერენციის მიმართ. მხარეთა კონფერენცია უზრუნველყოფს ინსტრუქციებს საერთო სტრატეგიებზე, პოლიტიკაზე, პროგრამულ პრიორიტეტებზე, ფინანსურ რესურსებზე ხელმისაწვდომობისთვის შესაბამისობაზე და ფინანსური რესურსების გამოყენებაზე. გარდა ამისა, მხარეების კონფერენცია უზრუნველყოფს ინსტრუქციას იმ საქმიანობების კატეგორიების მისათითებელ სიაზე, რომლებისთვისაც შესაძლოა გაიცეს დახმარება გლობალური გარემოსდაცვითი ფონდის მიზნობრივი ფონდიდან. გლობალური გარემოსდაცვითი ფონდის მიზნობრივი ფონდი უზრუნველყოფს რესურსებს გლობალური გარემოსდაცვითი სარგებელისთვის

საჭირო შეთანხმებული დამატებითი ხარჯების დასაფარად და ასევე შესაძლებლობების გაძლიერებასთან დაკავშირებული ზოგიერთი საქმიანობისთვის საჭირო შეთანხმებული სრული ხარჯების დასაფარად.

8. საქმიანობის რესურსებით უზრუნველყოფისას გლობალური გარემოსდაცვითი ფონდის მიზნობრივი ფონდი გაითვალისწინებს დაგეგმილი საქმიანობის ვერცხლისწყლის შემცირების პოტენციალს მის ხარჯებთან შეფარდებით.

9. ამ კონვენციის მიზნებისთვის მე-6 (b) პარაგრაფში მითითებული პროგრამა განხორციელდება მხარეების კონფერენციის ხელმძღვანელობით და ანგარიშვალდებული იქნება მის წინაშე. მხარეების კონფერენცია მის პირველ შეხვედრაზე განსაზღვრავს პროგრამის მიმღებ ორგანიზაციას, რომელიც იქნება არსებული ერთეული და უზრუნველყოფს მის ხელმძღვანელობას; **მხარეების კონფერენცია ასევე განსაზღვრავს პროგრამის ხანგრძლივობას.** ყველა მხარე და სხვა შესაბამისი დაინტერესებული მხარეები მიწვეულნი იქნებიან პროგრამის ფინანსური რესურსებით უზრუნველსაყოფად ნებაყოფლობით საფუძველზე.

10. მხარეების კონფერენცია და ის ერთეულები, რომელთაგანაც შედგება მექანიზმი, მხარეების კონფერენციის პირველ შეხვედრაზე შეთანხმდებიან ზევით განსაზღვრული პარაგრაფების განსახორციელებელ ღონისძიებებზე.

11. მხარეების კონფერენცია განიხილავს, არა უგვიანეს მისი მესამე შეხვედრისა და ამ შეხვედრის შემდგომ რეგულარულად, დაფინანსების დონეს, მხარეების კონფერენციის მიერ იმ ერთეულებისთვის უზრუნველყოფილ ინსტრუქციებს, რომლებსაც გადაეცათ უფლებამოსილება ამ მუხლის შესაბამისად განსაზღვრული მექანიზმის ამოქმედებისთვის, ასევე – ამ ერთეულების ეფექტიანობას და კონვენციის მონაწილე განვითარებადი ქვეყნების და გარდამავალი ეკონომიკის ქვეყნების ცვალებად საჭიროებებზე მათი რეაგირების შესაძლებლობებს. ასეთი განხილვის საფუძველზე მხარეების კონფერენცია განახორციელებს შესაბამის ქმედებებს მექანიზმის ეფექტიანობის გასაუმჯობესებლად.

12. ყველა მხარე, მათი შესაძლებლობების ფარგლებში, მიწვეულია მექანიზმის მხარდასაჭერად. მექანიზმი ხელს შეუწყობს რესურსებით უზრუნველყოფას სხვა წყაროებიდან, მათ შორის, კერძო სექტორიდან და ეცდება გამოიყენოს ეს რესურსები იმ საქმიანობისთვის, რომელსაც ის მხარს უჭერს.

მუხლი 14

შესაძლებლობების გაძლიერება, ტექნიკური დახმარება და ტექნოლოგიების გადაცემა

1. მხარეები ითანაშრომდებიან, რათა მათი შესაბამისი შესაძლებლობების ფარგლებში უზრუნველყონ დროული და სათანადო ტექნიკური დახმარება და შესაძლებლობების გაძლიერება იმ მხარეებისთვის, რომლებიც არიან განვითარებადი ქვეყნები, განსაკუთრებით იმ მხარეებისთვის, რომლებიც ყველაზე ნაკლებად არიან განვითარებული, ან მცირე კუნძულოვანი განვითარებადი სახელმწიფოებისთვის, ასევე მხარეებისთვის გარდამავალი ეკონომიკით, რათა დაეხმარონ მათ ამ კონვენციით განსაზღვრული მათი მოვალეობების განხორციელებაში.

2. შესაძლებლობების გაძლიერება და ტექნიკური დახმარება პირველი პარაგრაფის და მე-13 მუხლის შესაბამისად შესაძლოა უზრუნველყოფილი იქნეს რეგიონული, სუბრეგიონული და სახელმწიფო **ღონისძიებების**, მათ შორის, არსებული რეგიონული და სუბრეგიონული ცენტრების მეშვეობით, სხვა მრავალმხრივი და ორმხრივი საშუალებებით და პარტნიორობის მეშვეობით, მათ შორის ისეთი პარტნიორობით, სადაც ჩართულია კერძო სექტორი. გათვალისწინებული იქნება თანამშრომლობა და კოორდინაცია სხვა მრავალმხრივ გარემოსდაცვით შეთანხმებებთან ქიმიური ნივთიერებებისა და ნარჩენების სფეროში, ტექნიკური დახმარების ეფექტიანობის გაზრდისა და ამ დახმარების გაწვევისთვის.

3. მხარეები, რომლებიც არიან განვითარებული ქვეყნები და სხვა მხარეები, თავისი შესაძლებლობების ფარგლებში, საჭიროების შემთხვევაში კერძო სექტორის და სხვა დაინტერესებული მხარეების მხარდაჭერით, ხელს შეუწყობენ და მხარს დაუჭერენ გარემოს დაცვის თვალსაზრისით მდგრადი და თანამედროვე ალტერნატიული ტექნოლოგიების განვითარებას, გავრცელებას და გადაცემას იმ მხარეებისთვის, რომლებიც არიან განვითარებადი ქვეყნები, განსაკუთრებით იმ მხარეებისთვის, რომლებიც ყველაზე ნაკლებად არიან განვითარებული, ან მცირე კუნძულოვანი განვითარებადი სახელმწიფოებისთვის, ასევე მხარეებისთვის გარდამავალი ეკონომიკით, ასევე - ამ ქვეყნების ასეთ ტექნოლოგიებზე ხელმისაწვდომობას, რათა გააძლიერონ მათი შესაძლებლობები ამ კონვენციის ეფექტიანად განხორციელებისთვის.

4. მხარეების კონფერენცია მის მეორე შეხვედრაზე და ამის შემდეგ რეგულარულად, მხარეების მიერ წარდგენილი ანგარიშების და ინფორმაციის, მათ შორის 21-ე მუხლით განსაზღვრული ანგარიშების და ინფორმაციის და სხვა დაინტერესებული მხარეების მიერ მიწოდებული ინფორმაციის გათვალისწინებით:

(a) განიხილავს ინფორმაციას არსებული ინიციატივების შესახებ და ალტერნატიულ ტექნოლოგიებთან დაკავშირებით მიღწეულ პროგრესს;

(b) განიხილავს მხარეების საჭიროებებს ალტერნატიულ ტექნოლოგიებთან დაკავშირებით, განსაკუთრებით იმ მხარეების, რომლებიც არიან განვითარებადი ქვეყნები; და

(c) მოახდენს ტექნოლოგიების გადაცემასთან დაკავშირებით მხარეების წინაშე არსებული გამოწვევების იდენტიფიცირებას, განსაკუთრებით იმ მხარეების, რომლებიც არიან განვითარებადი ქვეყნები.

5. მხარეების კონფერენცია შეიმუშავებს რეკომენდაციებს ამ მუხლის შესაბამისად შესაძლებლობების გაძლიერების, ტექნიკური დახმარების და ტექნოლოგიების გადაცემის შემდგომი გაძლიერების გზების შესახებ.

მუხლი 15

განხორციელებისა და შესაბამისობის კომიტეტი

1. მექანიზმი, რომლის შემადგენლობაშიც შედის კომიტეტი, როგორც მხარეების კონფერენციის დამხმარე ორგანო, ამ დებულებით ღვინდება როგორც ერთეული,

რომელიც ხელს შეუწყობს ამ კონვენციის ყველა დებულების განხორციელებას და განიხილავს ამ კონვენციის ყველა დებულების შესრულებას. მექანიზმის, მათ შორის კომიტეტის, ფუნქცია იქნება დახმარება, რომელიც განსაკუთრებულ ყურადღებას მიაქცევს მხარეების შესაბამის სახელმწიფოებრივ შესაძლებლობებს და გარემოებებს.

2. კომიტეტი ხელს შეუწყობს ამ კონვენციის ყველა დებულების განხორციელებას და განიხილავს ამ კონვენციის ყველა დებულების შესრულებას. კომიტეტი განიხილავს განხორციელების და შესაბამისობის როგორც ინდივიდუალურ, ასევე სისტემატურ საკითხებს და საჭიროების მიხედვით შეიმუშავებს რეკომენდაციებს მხარეების კონფერენციისთვის.

3. კომიტეტი შედგება 15 წევრისგან, რომელთა კანდიდატურებს წარადგენენ მხარეები და რომლებსაც აირჩევს მხარეების კონფერენცია თანაბარი გეოგრაფიული წარმომადგენლობის სათანადოდ გათვალისწინებით, გაეროს ხუთი რეგიონის საფუძველზე; პირველი წევრები არჩეული იქნებიან მხარეების კონფერენციის პირველ შეხვედრაზე და ამის შემდგომ მხარეების კონფერენციის მიერ მე-5 პარაგრაფის შესაბამისად დამტკიცებული პროცედურული წესის მიხედვით; კომიტეტის წევრებს ექნებათ კომპეტენცია ამ კონვენციის შესაბამის სფეროში; კომიტეტში დაცული იქნება შესაბამისი საექსპერტო ბალანსი.

4. კომიტეტს შეუძლია განიხილოს საკითხები:

(a) ნებისმიერი მხარის წერილობითი წარდგინების საფუძველზე, რომელიც გაკეთებულია მის საკუთარ შესაბამისობასთან დაკავშირებით;

(b) 21-ე მუხლის შესაბამისად წარდგენილი სახელმწიფო ანგარიშების საფუძველზე; და

(c) მხარეების კონფერენციის მოთხოვნის საფუძველზე.

6. კომიტეტი ყოველმხრივ ეცდება, რომ მიიღოს რეკომენდაციები კონსენსუსის საფუძველზე. თუ კონსენსუსის მიღწევის ყველა მცდელობა უშედეგოდ დასრულდება და კონსენსუსი ვერ მიიღწევა, ასეთი რეკომენდაციები მიიღება, როგორც უკანასკნელი საშუალებით, დამსწრე და კენჭისყრაში მონაწილე წევრების ხმების სამი მეოთხედით, წევრების ორი მესამედის კვორუმის საფუძველზე.

მუხლი 16

ჯანმრთელობის ასპექტები

1. მხარეებს მხარს დაუჭერენ, რათა:

(a) ხელი შეუწყონ რისკის ქვეშ მყოფი მოსახლეობის, განსაკუთრებით მოწყვლადი მოსახლეობის იდენტიფიცირების და დაცვის სტრატეგიების და პროგრამების შემუშავებას და განხორციელებას, რომლებიც შეიძლება მოიცავდეს ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული სამეცნიერო ინსტრუქციების მიღებას ვერცხლისწყლით და ვერცხლისწყლის ნაერთებით ზემოქმედებასთან დაკავშირებით, საჭიროების შემთხვევაში ვერცხლისწყლის ზემოქმედების შემცირების ამოცანების განსაზღვრას და საზოგადოების განათლებას, საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის და სხვა შესაბამისი სექტორების მონაწილეობით;

- (b) ხელი შეუწყონ ვერცხლისწყლით და ვერცხლისწყლის ნაერთებით სამსახურებრივ ზემოქმედებასთან დაკავშირებული სამეცნიერო-საგანმანათლებლო და პროფილაქტიკური პროგრამების შემუშავებას და განხორციელებას;
- (c) ხელი შეუწყონ შესაბამის ჯანმრთელობის დაცვის სამსახურებს პროფილაქტიკური, მკურნალობის და მზრუნველობის ღონისძიებების განხორციელებაში, იმ მოსახლეობისთვის, რომლებმაც განიცადეს ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების ზემოქმედება; და
- (d) საჭიროების მიხედვით შექმნან და გააძლიერონ ინსტიტუციური და ჯანმრთელობის დაცვის პროფესიული შესაძლებლობები ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების ზემოქმედების თავიდან აცილებისთვის, ასევე დიაგნოსტიკის, მკურნალობის და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული რისკების მონიტორინგისთვის ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების ზემოქმედებასთან დაკავშირებით.
2. მხარების კონფერენცია, ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული საკითხების ან საქმიანობის გათვალისწინებით:
- (a) გაივლის კონსულტაციებს და ითანამშრომლებს მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციასთან, შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციასთან და სხვა შესაბამის სამთავრობათაშორისო ორგანიზაციებთან, საჭიროების მიხედვით; და
- (b) ხელს შეუწყობს თანამშრომლობას და ინფორმაციის გაცვლას მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციასთან, შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციასთან და სხვა შესაბამის სამთავრობათაშორისო ორგანიზაციებთან, საჭიროების მიხედვით.

მუხლი 17 **ინფორმაციის გაცვლა**

1. თითოეული მხარე ხელს შეუწყობს:
- (a) სამეცნიერო, ტექნიკური, ეკონომიკური და სამართლებრივი ინფორმაციის გაცვლას, რომელიც ეხება ვერცხლისწყალს და ვერცხლისწყლის ნაერთებს, ასევე - ტოქსიკოლოგიური, ეკოტოქსიკოლოგიური და უსაფრთხოების შესახებ ინფორმაციის გაცვლას;
- (b) ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების წარმოების, გამოყენების, ვაჭრობის, ემისიის და გაჟონვის შემცირების და აღმოფხვრის შესახებ ინფორმაციის გაცვლას;
- (c) ტექნიკურად და ეკონომიკურად მდგრადი ალტერნატივების შესახებ ინფორმაციის გაცვლას:
- (i) ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქტების;
- (ii) საწარმოო პროცესების, რომლებშიც გამოიყენება ვერცხლისწყალი ან ვერცხლისწყლის ნაერთები; და
- (iii) საქმიანობის და პროცესების, რომელთა შედეგადაც ხდება ვერცხლისწყლის ან ვერცხლისწყლის ნაერთების ემისია ან გაჟონვა;

მათ შორის, ინფორმაციის გაცვლას ასეთი ალტერნატივების ჯანმრთელობასა და გარემოს დაცვასთან დაკავშირებულ რისკებზე და სოციალურ და ეკონომიკურ ხარჯებზე და სარგებელზე;

(d) ეპიდემიოლოგიური ინფორმაციის გაცვლას, რომელიც დაკავშირებულია ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების ზემოქმედებით გამოწვეულ ჯანმრთელობაზე ზემოქმედებასთან, მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციასთან და სხვა შესაბამის ორგანიზაციებთან, საჭიროების მიხედვით.

2. მხარეებმა შეიძლება გაცვალონ პირველი პარაგრაფით განსაზღვრული ინფორმაცია პირდაპირ, სამდივნოს მეშვეობით ან სხვა შესაბამის ორგანიზაციებთან, მათ შორის, ქიმიური ნივთიერებების და ნარჩენების შესახებ კონვენციების სამდივნოებთან თანამშრომლობისას, საჭიროების მიხედვით.

3. სამდივნო ხელს შეუწყობს ამ მუხლით განსაზღვრული ინფორმაციის გაცვლისას თანამშრომლობას, ასევე ინფორმაციის გაცვლას შესაბამის ორგანიზაციებთან, მათ შორის, მრავალმხრივი გარემოსდაცვითი შეთანხმებების და სხვა საერთაშორისო ინიციატივების სამდივნოებთან. მხარეებისგან მიღებული ინფორმაციის გარდა, ეს ინფორმაცია მოიცავს სამთავრობათაშორისო და არასამთავრობო ორგანიზაციების ინფორმაციას, რომლებიც ფლობენ საექსპერტო ცოდნას ვერცხლისწყლის სფეროში და ასეთი საექსპერტო ცოდნის მქონე სახელმწიფო და საერთაშორისო ინსტიტუტების ინფორმაციას.

4. თითოეული მხარე დანიშნავს ძირითად ეროვნულ კოორდინატორს ამ კონვენციის მიხედვით ინფორმაციის გაცვლისთვის, მათ შორის, მე-3 მუხლით განსაზღვრული იმპორტიორი მხარეების თანხმობასთან დაკავშირებით.

5. ამ კონვენციის მიზებისთვის ინფორმაცია ჯანმრთელობის და ადამიანების და გარემოს უსაფრთხოების შესახებ არ იქნება მიჩნეული კონფიდენციალურად.

მხარეებმა, რომლებიც გაცვლიან სხვა ინფორმაციას ამ კონვენციის მიხედვით, უნდა დაიცვან ნებისმიერი კონფიდენციალური ინფორმაცია ორმხრივი შეთანხმების შესაბამისად.

მუხლი 18

საჯარო ინფორმაცია, საზოგადოების ცოდნა და განათლება

1. თითოეული მხარე, მისი შესაძლებლობის ფარგლებში, ხელს შეუწყობს და მხარს დაუჭერს:

(a) საზოგადოებისთვის ხელმისაწვდომი ინფორმაციის მიწოდებას:

(i) ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების ჯანმრთელობასა და გარემოზე ზემოქმედების შესახებ;

(ii) ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების ალტერნატივებზე;

(iii) მე-17 მუხლის პირველი პარაგრაფით იდენტიფიცირებულ საკითხებზე;

(iv) მე-19 მუხლის შესაბამისად მის მიერ განხორციელებული კვლევების, განვითარების და მონიტორინგის საქმიანობის შედეგებზე; და

(v) მის მიერ ამ კონვენციით განსაზღვრული მოვალეობების შესასრულებლად განხორციელებულ საქმიანობაზე;

(b) განათლებას, ტრენინგს და საზოგადოების ცოდნას, რაც დაკავშირებულია ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების ადამიანის ჯანმრთელობასა და გარემოზე ზემოქმედების შედეგებთან, შესაბამის სამთავრობათაშორისო და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან და მოწვევლად მოსახლეობასთან თანამშრომლობით, საჭიროების მიხედვით.

2. თითოეული მხარე გამოიყენებს არსებულ მექანიზმებს ან ყურადღებას მიაქცევს ისეთი მექანიზმების განვითარებას, როგორცაა შესაძლებლობის შემთხვევაში დამბინძურებლების მოშორება და რეესტრების გადაცემა, ინფორმაციის შეგროვებისა და გავრცელებისთვის ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების წლიური გაანგარიშებული რაოდენობის შესახებ, რომელთა ემისია, გაუონვა ან განკარგვა განხორციელდა ადამიანის საქმიანობის შედეგად.

მუხლი 19

კვლევა, განვითარება და მონიტორინგი

1. მხარეები ყოველმხრივ ეცდებიან ითანამშრომლონ, მათი შესაბამისი შესაძლებლობების და გარემოებების გათვალისწინებით, რათა განავითარონ და გააუმჯობესონ:

(a) ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების გამოყენების, მოხმარების, ჰაერში ანთროპოგენური ემისიის და მიწასა და წყალში გაუონვის აღრიცხვა და რეგისტრაცია;

(b) მოწვევლად მოსახლეობასა და ბუნებრივ გარემოში, მათ შორის, ბიოტიკურ გარემოში, როგორცაა თევზები, ზღვის ძუძუმწოვრები, ზღვის კუები და ფრინველები, ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების დონის მოდელირება და გეოგრაფიულად წარმომადგენლობითი მონიტორინგი, ასევე საჭირო და სათანადო ნიმუშების შეგროვებისას და გაცვლისას თანამშრომლობა;

(c) ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების ადამიანის ჯანმრთელობაზე და გარემოზე ზემოქმედების შეფასება, ასევე - დამატებით სოციალური, ეკონომიკური და კულტურული ზეგავლენის შეფასება, განსაკუთრებით მოწვევლად მოსახლეობასთან დაკავშირებით;

(d) (a), (b) და (c) პარაგრაფების შესაბამისად განხორციელებული საქმიანობის შეთანხმებული მეთოდოლოგია;

(e) ინფორმაცია სხვადასხვა ეკოსისტემებში ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების სასიცოცხლო ციკლის, გავრცელების (მათ შორის, შორ მანძილზე გავრცელების და დაღეკვის), ტრანსფორმაციის და გარდაქმნის (დაშლის?) შესახებ, ვერცხლისწყლის ანთროპოგენურ და ბუნებრივ ემისიასა და გაუონვას შორის არსებული განსხვავებების და ისტორიულად დაღეკილი ვერცხლისწყლის რემობილიზაციის სათანადოდ გათვალისწინებით;

- (f) ინფორმაცია ვერცხლისწყლით, ვერცხლისწყლის ნაერთებით და ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქტებით კომერციის და ვაჭრობის შესახებ; და
- (g) ინფორმაცია და კვლევა იმ პროდუქტების და პროცესების ტექნიკურ და ეკონომიკურ ხელმისაწვდომობაზე, რომლებიც არ შეიცავს ვერცხლისწყალს და საუკეთესო ხელმისაწვდომ ტექნიკასა და საუკეთესო ხელმისაწვდომ პრაქტიკაზე, ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების ემისიის და გაჟონვის შემცირებისა და მონიტორინგისთვის.
2. მხარეები შესაძლებლობის მიხედვით დაეყრდნობიან მონიტორინგის არსებულ ქსელს და კვლევის პროგრამებს პირველი პარაგრაფით განსაზღვრული საქმიანობის განხორციელებისას.

მუხლი 20 **სამოქმედო გეგმები**

1. ამ კონვენციით განსაზღვრული მოვალეობების შესასრულებლად თითოეულ მხარეს შეუძლია, პირველადი შეფასების შემდეგ, მისი შიდა გარემოებების გათვალისწინებით შეიმუშაოს და განახორციელოს სამოქმედო გეგმა. ნებისმიერი ასეთი გეგმა უნდა გადაეცეს სამდივნოს მისი შემუშავებისთანავე.
2. თითოეულ მხარეს შეუძლია განიხილოს და განაახლოს მისი სამოქმედო გეგმა, მისი შიდა გარემოებების გათვალისწინებით, მხარეების კონფერენციის ინსტრუქციებზე და სხვა შესაბამის ინსტრუქციებზე დაყრდნობით.
3. პირველი და მე-2 პარაგრაფების მიხედვით საქმიანობის განხორციელებისას მხარეები გაივლიან კონსულტაციებს მათი სახელმწიფოების დაინტერესებულ მხარეებთან, სამოქმედო გეგმების შემუშავების, განხორციელების, განხილვის და განახლების ხელშეწყობის მიზნით.
4. მხარეებმა ასევე შეიძლება მოახდინონ კოორდინირება რეგიონულ გეგმებთან დაკავშირებით ამ კონვენციის განხორციელების ხელშეწყობის მიზნით.

მუხლი 21 **ანგარიშგება**

1. თითოეული მხარე მიაწვდის ანგარიშებს მხარეების კონფერენციას სამდივნოს მეშვეობით, ამ კონვენციის დებულებების განხორციელებისთვის მის მიერ მიღებული ზომების და ამ ზომების ეფექტიანობის შესახებ, ასევე ამ კონვენციის მიზნების შესრულებისას შესაძლო გამოწვევების შესახებ.
2. თითოეული მხარე მის ანგარიშებში ჩართავს ამ კონვენციის მე-3, მე-5, მე-7, მე-8 და მე-9 მუხლებით მოთხოვნილ ინფორმაციას.
3. მხარეების კონფერენცია მის პირველ შეხვედრაზე დაადგენს ანგარიშგების ვადებსა და ფორმატს, რომელიც უნდა დაიცვან მხარეებმა, ანგარიშგების სხვა ქიმიური ნივთიერებებისა და ნარჩენების შესახებ შესაბამის კონვენციებთან კოორდინირების სასურველობის გათვალისწინებით.

მუხლი 22 ეფექტიანობის შეფასება

1. მხარეების კონფერენცია შეაფასებს ამ კონვენციის ეფექტიანობას ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან არა უგვიანეს 6 (ექვსი) წლისა და ამის შემდგომ პერიოდულად ისეთი ინტერვალებით, რომელსაც თვითონ დაადგენს.
2. შეფასების ხელშეწყობის მიზნით მხარეების კონფერენცია მის პირველ შეხვედრაზე წამოაყენებს ისეთი ღონისძიებების განსახილველად ინიციატივას, რათა მხარეების კონფერენცია უზრუნველყოფილი იქნეს მონიტორინგის შედარებითი მონაცემებით ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების გარემოში არსებობის და გადაადგილების შესახებ, ასევე ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების ღონის ცვლილებების ტენდენციების შესახებ ბიოტიკურ გარემოსა და მოწყველად მოსახლეობაში.
3. შეფასება განხორციელდება ხელმისაწვდომი სამეცნიერო, გარემოსდაცვითი, ტექნიკური, ფინანსური და ეკონომიკური ინფორმაციის საფუძველზე, მათ შორის:
 - (a) მხარეების კონფერენციისთვის მე-2 პარაგრაფის შესაბამისად მიწოდებული ანგარიშების და მონიტორინგის მონაცემების საფუძველზე;
 - (b) 21-ე მუხლის შესაბამისად წარდგენილი ანგარიშების საფუძველზე;
 - (c) მე-15 მუხლის მიხედვით მიწოდებული ინფორმაციის და რეკომენდაციების საფუძველზე; და
 - (d) ამ კონვენციის შესაბამისად ფინანსური დახმარების, ტექნოლოგიების გადაცემის და შესაძლებლობების გაძლიერების ღონისძიებების მიმდინარეობის შესახებ ანგარიშების და სხვა სათანადო ინფორმაციის საფუძველზე.

მუხლი 23 მხარეების კონფერენცია

1. ამ დებულებით იქმნება მხარეების კონფერენცია.
2. მხარეების კონფერენციის პირველი შეხვედრა მოწვეული იქნება გაეროს გარემოსდაცვითი პროგრამის აღმასრულებელი დირექტორის მიერ ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან არა უგვიანეს 1 (ერთი) წლისა. ამის შემდეგ მხარეების კონფერენციის ჩვეულებრივი შეხვედრები გაიმართება რეგულარული ინტერვალებით, რაც დადგინდება კონფერენციის მიერ.
3. მხარეების კონფერენციის საგანგებო შეხვედრები გაიმართება სხვა ისეთ დროს, როდესაც ეს საჭიროდ იქნება მიჩნეული კონფერენციის მიერ ან ნებისმიერი მხარის წერილობითი მოთხოვნის შემთხვევაში, იმ პირობით, რომ მოთხოვნიდან, რომელიც სამდივნოს მიერ გადაეცემა მხარეებს, 6 (ექვსი) თვის განმავლობაში მას მხარს დაუჭერს მხარეების სულ ცოტა ერთი მესამედი.
4. მხარეების კონფერენცია მის პირველ შეხვედრაზე კონსენსუსით შეთანხმდება და მიიღებს მხარეების კონფერენციის და მისი ნებისმიერი დამხმარე ორგანოს

პროცედურულ წესებს და საფინანსო პროცედურებს, ასევე ფინანსურ დებულებებს სამდივნოს ფუნქციონირების მართვისათვის.

5. მხარეების კონფერენცია რეგულარულად განიხილავს და შეაფასებს ამ კონვენციის განხორციელებას. ის შეასრულებს ამ კონვენციით განსაზღვრული თავის ფუნქციებს და ამ მიზნით:

- (a) შექმნის ისეთ დამხმარე ორგანოებს, რომლებსაც ის საჭიროდ მიიჩნევს ამ კონვენციის განსახორციელებლად;
- (b) საჭიროების შემთხვევაში ითანამშრომლებს კომპეტენტურ საერთაშორისო, სამთავრობათაშორისო და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან;
- (c) რეგულარულად განიხილავს ყველა ინფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომი გახდა მისთვის და სამდივნოსთვის 21-ე მუხლის შესაბამისად;
- (d) განიხილავს მისთვის განხორციელებისა და შესაბამისობის კომიტეტის მიერ გადაცემულ ნებისმიერ რეკომენდაციას;
- (e) განიხილავს და განახორციელებს ნებისმიერ დამატებით ქმედებას, რომელიც შეასძლოა საჭირო იყოს ამ კონვენციის მიზნების მისაღწევად; და
- (f) განიხილავს A და B დანართებს მე-4 და მე-5 მუხლების შესაბამისად.

6. გაერო, მისი სპეციალიზებული სააგენტოები და ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო, ასევე ნებისმიერი სახელმწიფო, რომელიც არ არის ამ კონვენციის მონაწილე მხარე, შეიძლება წარმოდგენილი იყოს მხარეების კონფერენციის შეხვედრებზე დამკვირვებლის სტატუსით. ნებისმიერი სახელმწიფო ან საერთაშორისო, სამთავრობო ან არასამთავრობო ორგანიზაცია ან სააგენტო, რომელიც კვალიფიციურია ამ კონვენციის კომპეტენციის სფეროში შემავალ საკითხებში და რომელმაც აცნობა სამდივნოს მისი სურვილის შესახებ, წარმოდგენილი იყოს მხარეების კონფერენციის შეხვედრაზე როგორც დამკვირვებელი, შეიძლება დაშვებული იქნეს შეხვედრაზე, თუ ამას არ ეწინააღმდეგება დამსწრე მხარეების სულ ცოტა ერთი მესამედი. დამკვირვებლების შეხვედრაზე დაშვება და მონაწილეობა დაექვემდებარება მხარეების კონფერენციის მიერ მიღებულ პროცედურულ წესებს.

მუხლი 24 სამდივნო

1. ამ დებულებით იქმნება სამდივნო.

2. სამდივნოს ფუნქციებია:

- (a) მხარეების კონფერენციის და მისი დამხმარე ორგანოების შეხვედრების ორგანიზება და მათთვის საჭირო მომსახურების უზრუნველყოფა;
- (b) მხარეებისთვის, განსაკუთრებით იმ მხარეებისთვის, რომლებიც არიან განვითარებადი ან გარდამავალი ეკონომიკის ქვეყნები, ამ კონვენციის განხორციელებაში დახმარების ხელშეწყობა, მოთხოვნის შესაბამისად;

(c) შესაბამისი საერთაშორისო ორგანოების, განსაკუთრებით სხვა ქიმიური ნივთიერებების და ნარჩენების შესახებ კონვენციების სამდივნოებთან კოორდინირება საჭიროების მიხედვით;

(d) მხარეების დახმარება ამ კონვენციის განხორციელებასთან დაკავშირებული ინფორმაციის გაცვლაში;

(e) მე-15 და 21-ე მუხლების შესაბამისად მიღებული ინფორმაციის, ასევე სხვა სათანადო ინფორმაციის საფუძველზე პერიოდული ანგარიშების მომზადება და ამ ანგარიშებზე მხარეების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

(f) მხარეების კონფერენციის ზოგადი ხელმძღვანელობით ისეთი ადმინისტრაციული და საკონტრაქტო შეთანხმებების დადება, რომლებიც შესძლოა საჭირო იყოს მისი ფუნქციების ეფექტიანად განსახორციელებლად; და

(g) ამ კონვენციით განსაზღვრული სხვა სამდივნო ფუნქციების განხორციელება, ასევე სხვა ისეთი ფუნქციების განხორციელება, რომლებიც შეიძლება დადგენილი იქნეს მხარეების კონფერენციის მიერ.

3. სამდივნოს ფუნქციებს ამ კონვენციისთვის შეასრულებს გაეროს გარემოსდაცვითი პროგრამის აღმასრულებელი დირექტორი, თუ მხარეების კონფერენცია დამსწრე და კენჭისყრაში მონაწილე მხარეების ხმების სამი მეოთხედის უმრავლესობით არ დაადგენს, რომ სამდივნოს ფუნქციები გადაეცეს ერთ ან მეტ სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციას.

4. მხარეების კონფერენციამ, შესაბამის საერთაშორისო ორგანოებთან კონსულტაციით, შეიძლება უზრუნველყოს გაძლიერებული თანამშრომლობა და კოორდინაცია სამდივნოსა და სხვა ქიმიური ნივთიერებების და ნარჩენების შესახებ კონვენციების სამდივნოებს შორის. მხარეების კონფერენციამ, შესაბამის საერთაშორისო ორგანოებთან კონსულტაციით, შეიძლება უზრუნველყოს შემდგომი ინსტრუქციები ამ საკითხთან დაკავშირებით.

მუხლი 25 **დავების გადაწყვეტა**

1. მხარეები ეცდებიან, რომ ამ კონვენციის ინტერპრეტაციასა და გამოყენებასთან დაკავშირებული მათ შორის არსებული ნებისმიერი დავა გადაწყვიტონ მოლაპარაკების ან სხვა მშვიდობიანი საშუალებით, მათი არჩევანის მიხედვით.

2. ამ კონვენციის რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან მასთან შეერთებისას ან ამის შემდეგ ნებისმიერ დროს, მხარეს, რომელიც არ არის რეგიონული ეკონომიკური ინტეგრაციის ორგანიზაცია, შეუძლია დეპოზიტარისთვის გადაცემული წერილობითი აქტის საფუძველზე განაცხადოს, რომ ამ კონვენციის ინტერპრეტაციასთან ან გამოყენებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი დავის მიმართ ის სავალდებულოდ აღიარებს დავების გადაწყვეტის ერთ ან მეტ შემდგომ საშუალებას, ნებისმიერ მხარესთან მიმართებაში, რომელიც იღებს იმავე ვალდებულებას:

(a) არბიტრაჟს E დანართის პირველი ნაწილით განსაზღვრული პროცედურის შესაბამისად;

(b) დავის მართლმსაჯულების საერთაშორისო სასამართლოსთვის გადაცემას.

3. მხარეს, რომელიც არის რეგიონული ეკონომიკური ინტეგრაციის ორგანიზაცია, შეუძლია გააკეთოს იმავე შინაარსის განცხადება მე-2 პარაგრაფით განსაზღვრულ არბიტრაჟთან დაკავშირებით.

4. მე-2 ან მე-3 პარაგრაფის მიხედვით გაკეთებული განცხადება დარჩება ძალაში, სანამ მისი მოქმედების ვადა არ ამოიწურება მისი პირობების მიხედვით ან დეპოზიტართან ამ განცხადების ანულისების შესახებ წერილობითი შეტყობინების დეპონირებიდან 3 (სამი) თვის განმავლობაში.

5. განცხადების მოქმედების ვადის ამოწურვა, ანულისების შესახებ შეტყობინება ან ახალი განცხადება არც ერთ შემთხვევაში არ იმოქმედებს იმ სარჩელებზე, რომლებიც გადაცემულია არბიტრაჟის ტრიბუნალისთვის ან მართლმსაჯულების საერთაშორისო სასამართლოსთვის, თუ დავის მონაწილე მხარეები სხვაგვარად არ შეთანხმდებიან.

6. თუ დავის მონაწილე მხარეებს არ მიუღიათ დავის გადაწყვეტის ერთი და იგივე საშუალება მე-2 და მე-3 პარაგრაფის შესაბამისად და ამ მხარეებმა ვერ შეძლეს დავის მოგვარება პირველი პარაგრაფით განსაზღვრული საშუალებებით ერთი მხარის მიერ მეორე მხარისთვის მათ შორის დავის არსებობის შესახებ შეტყობინებიდან 12 (თორმეტი) თვის განმავლობაში, დავა გადაეცემა მომრიგებელ კომისიას დავის მონაწილე ნებისმიერი მხარის მოთხოვნით. E დანართის მე-2 ნაწილით დადგენილი პროცედურა გამოიყენება ამ მუხლით განსაზღვრული მორიგების მიმართ.

მუხლი 26 კონვენციის შესწორებები

1. ამ კონვენციის შესწორებები შეიძლება წარდგენილი იქნეს ნებისმიერი მხარის მიერ.

2. ამ კონვენციის შესწორებები მიღებული იქნება მხარეების კონფერენციის შეხვედრაზე. ნებისმიერი განზრახული შესწორების ტექსტი სამდივნომ უნდა მიაწოდოს მხარეებს სულ ცოტა 6 (ექვსი) თვით ადრე იმ შეხვედრამდე, რომელზედაც განზრახულია მისი მიღება. სამდივნომ ასევე უნდა მიაწოდოს შესწორების პროექტი ამ კონვენციის ხელმომწერებს და, ინფორმაციისთვის, დეპოზიტარს.

3. მხარეები ყოველმხრივ ეცდებიან, რომ მიაღწიონ შეთანხმებას კონსენსუსით ამ კონვენციის ნებისმიერ განზრახულ შესწორებაზე. თუ კონსენსუსის მიღწევის ყველა მცდელობა უშედეგოდ დასრულდება და შეთანხმება ვერ მიიღწევა, შესწორება მიიღება, როგორც უკანასკნელი საშუალებით, შეხვედრაზე დამსწრე და კენჭისყრაში მონაწილე მხარეების ხმების სამი მეოთხედის უმრავლესობით.

4. მიღებულ შესწორებას დეპოზიტარი გაუგზავნის ყველა მხარეს რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცებისთვის.

5. შესწორებს რატიფიცირება, მიღება ან დამტკიცება წერილობით ეცნობება დეპოზიტარს. იმ მხარეებისთვის, რომლებმაც განაცხადეს თანხმობა მე-3 პარაგრაფის მიხედვით მიღებული შესწორების შესრულებაზე, ეს შესწორება ძალაში შევა

რატიფიცირების, მიღების ან დამტკიცების აქტების დეპონირების თარიღიდან მეცხრამეტე დღეს, იმ მხარეების სულ ცოტა სამი მეოთხედის მიერ, რომლებიც იყვნენ კონვენციის მონაწილე მხარეები შესწორების მიღების დროს. ამის შემდეგ ნებისმიერი სხვა მხარისთვის შესწორება ძალში შევა ამ მხარის მიერ მისი რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცების აქტის დეპონირების თარიღიდან მეცხრამეტე დღეს.

მუხლი 27 **დანართების მიღება და შესწორება**

1. ამ კონვენციის დანართები შეადგენს მის განუყოფელ ნაწილს და თუ ნათლად არ არის განსაზღვრული სხვაგვარად, ამ კონვენციაზე მითითება ამავე დროს გულისხმობს მის ნებისმიერ დანართზე მითითებასაც.
2. ამ კონვენციის ძალაში შესვლის შემდეგ მიღებული ნებისმიერი დამატებითი დანართი შეზღუდული იქნება პროცედურულ, სამეცნიერო, ტექნიკურ და ადმინისტრაციულ საკითხებამდე.
3. ამ კონვენციის დამატებითი დანართების წარდგენის, მიღების და ძალაში შესვლისთვის გამოიყენება შემდეგი პროცედურები:
 - (a) დამატებითი დანართების წარდგენა და მიღება განხორციელდება 26-ე მუხლის 1–3 პარაგრაფებით განსაზღვრული პროცედურების შესაბამისად;
 - (b) ნებისმიერი მხარე, რომელსაც არ შეუძლია დამატებითი დანართის მიღება, ამის შესახებ წერილობით აცნობებს დეპოზიტარს, დეპოზიტარის მიერ დამატებითი დანართის მიღების შესახებ შეტყობინების თარიღიდან 1 (ერთი) წლის განმავლობაში. დეპოზიტარი დაუყოვნებლივ შეატყობინებს ყველა მხარეს ნებისმიერი ასეთი მიღებული შეტყობინების შესახებ. მხარეს ნებისმიერ დროს შეუძლია წერილობით შეატყობინოს დეპოზიტარს, რომ ის აუქმებს წინა შეტყობინებას დამატებითი დანართის მიუღებლობასთან დაკავშირებით; ამის შემდეგ დანართი ძალაში შევა ამ მხარისთვის “c” ქვეპარაგრაფის შესაბამისად; და
 - (c) დეპოზიტარის მიერ დამატებითი დანართის მიღების შესახებ შეტყობინების თარიღიდან 1 (ერთი) წლის შემდეგ დანართი ძალაში შევა ყველა მხარისთვის, რომელსაც არ გაუკეთებია შეტყობინება დანართის მიუღებლობის შესახებ “b” ქვეპარაგრაფის დებულებების შესაბამისად.
4. ამ კონვენციის დანართების შესწორებების წარდგენა, მიღება და ძალაში შესვლა განხორციელდება იმავე პროცედურებით, რომლებიც განსაზღვრულია ამ კონვენციის დამატებითი დანართების წარდგენის, მიღების და ძალაში შესვლისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დანართის შესწორება არ შედის ძალაში რომელიმე მხარის მიმართ, რომელმაც გააკეთა განცხადება დანართების შესწორებასთან დაკავშირებით 30-ე მუხლის მე-5 პარაგრაფის შესაბამისად; ამ შემთხვევაში ასეთი შესწორება ამ მხარისთვის ძალაში შევა მის მიერ ამ შესწორების რატიფიცირების, მიღების, დამტკიცების ან შეერთების აქტის დეპოზიტართან დეპონირების თარიღიდან მე-19 დღეს.

5. თუ დამატებითი დანართი ან დანართის შესწორება დაკავშირებულია ამ კონვენციის შესწორებასთან, დამატებითი დანართი ან შესწორება არ შევა ძალაში ამ კონვენციის შესწორების ძალაში შესვლამდე.

მუხლი 28 **ხმის მიცემის უფლება**

1. ამ კონვენციის თითოეულ მხარეს აქვს ერთი ხმის უფლება, თუ სხვაგვარად არ არის განსაზღვრული მე-2 პარაგრაფით.
2. რეგიონული ეკონომიკური ინტეგრაციის ორგანიზაცია, მის კომპეტენციაში შემავალ საკითხებზე, განახორციელებს ხმის მიცემის უფლებას ხმების იმ რაოდენობით, რომელიც არის მისი იმ წევრი სახელმწიფოების რაოდენობის ტოლი, რომლებიც არიან ამ კონვენციის მონაწილე მხარეები. ასეთი ორგანიზაცია არ განახორციელებს ხმის მიცემას, თუ მისი რომელიმე წევრი სახელმწიფო ახორციელებს ხმის მიცემის უფლებას და პირიქით.

მუხლი 29 **ხელმოწერა**

ეს კონვენცია ღია იქნება ხელმოსაწერად კუამატოში, იაპონიაში, ყველა სახელმწიფოსა და რეგიონული ეკონომიკური ინტეგრაციის ორგანიზაციისთვის 2013 წლის 10 და 11 ოქტომბერს და ამის შემდეგ გაეროს შტაბ-ბინაში, ნიუ-იორკში, 2014 წლის 9 ოქტომბრამდე.

მუხლი 30 **რატიფიკაცია, მიღება, დამტკიცება და შეერთება**

1. ეს კონვენცია დაექვემდებარება რატიფიკაციას, შეერთებას და მიღებას სახელმწიფოების და რეგიონული ეკონომიკური ინტეგრაციის ორგანიზაციების მიერ. ის ღია იქნება შეერთებისთვის სახელმწიფოებისთვის და რეგიონული ეკონომიკური ინტეგრაციის ორგანიზაციებისთვის იმ თარიღის შემდგომ, როდესაც კონვენცია დაიხურება ხელმოწერისთვის. რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების და შეერთების აქტები დეპონირებული იქნება დეპოზიტართან.
2. ნებისმიერი რეგიონული ეკონომიკური ინტეგრაციის ორგანიზაცია, რომელიც ხდება ამ კონვენციის მონაწილე მხარე და რომლის არც ერთი წევრი სახელმწიფო არ არის ამ კონვენციის მონაწილე მხარე, ვალდებული იქნება შეასრულოს ამ კონვენციით განსაზღვრული ყველა ვალდებულება. ასეთი ორგანიზაციების შემთხვევაში, თუ მათი ერთი ან მეტი სახელმწიფო არის ამ კონვენციის მონაწილე მხარე, ორგანიზაციას და მის წევრ სახელმწიფოებს შეუძლიათ მიიღონ გადაწყვეტილება მათი შესაბამისი პასუხისმგებლობების შესახებ ამ კონვენციის მიხედვით განსაზღვრული მათი მოვალეობების განსახორციელებლად. ასეთ

შემთხვევაში ორგანიზაციას და წევრ სახელმწიფოებს არ ექნებათ უფლება, რომ განახორციელონ ამ კონვენციით განსაზღვრული უფლებები ერთდროულად.

3. რეგიონული ეკონომიკური ინტეგრაციის ორგანიზაცია, მისი რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან შეერთების შესახებ აქტით განაცხადებს მისი კომპეტენციის მასშტაბს ამ კონვენციით მართულ საკითხებთან დაკავშირებით. ნებისმიერმა ასეთმა ორგანიზაციამ ასევე უნდა აცნობოს დეპონიტარს ამ კომპეტენციის მასშტაბის ნებისმიერი მოდიფიკაციის შესახებ, რასაც დეპონიტარი, თავის მხრივ, აცნობებს მხარეებს.

4. თითოეული სახელმწიფო და რეგიონული ეკონომიკური ინტეგრაციის ორგანიზაცია მხარდაჭერილი იქნება, რომ ამ კონვენციის რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან შეერთებისას სამდივნოს გადასცეს ინფორმაცია მისი ამ კონვენციის განსახორციელებელი ღონისძიებების შესახებ.

5. ნებისმიერ მხარეს მისი რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან შეერთების აქტით შეუძლია განაცხადოს, რომ ამ მხარის მიმართ დანართის ნებისმიერი შესწორება ძალაში შევა მხოლოდ მისი რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან შეერთების შესაბამისი აქტის დეპონირების შემდეგ.

მუხლი 31 **ძალაში შესვლა**

1. ეს კონვენცია ძალაში შევა რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან შეერთების მეთხუთმეტე აქტის დეპონირების თარიღიდან მეცხრამეტე დღეს.

2. თითოეული სახელმწიფოსთვის და რეგიონული ეკონომიკური ინტეგრაციის ორგანიზაციის წევრისთვის, რომელიც ახდენს ამ კონვენციის რატიფიკაციას, მიღებას და დამტკიცებას ან უერთდება მას რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან შეერთების მეთხუთმეტე აქტის დეპონირების შემდეგ, ეს კონვენცია ასეთი სახელმწიფოს ან რეგიონული ეკონომიკური ინტეგრაციის ორგანიზაციისთვის ძალაში შევა მის მიერ მისი რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან შეერთების აქტის დეპონირების თარიღიდან მეცხრამეტე დღეს.

3. პირველი და მე-2 პარაგრაფის მიზნებისთვის რეგიონული ეკონომიკური ინტეგრაციის ორგანიზაციის მიერ დეპონირებული ნებისმიერი აქტი არ ჩითვლება ამ ორგანიზაციის წევრი სახელმწიფოების მიერ დეპონირებული აქტების დამატებით აქტებად.

მუხლი 32 **დათქმები**

ამ კონვენციის მიმართ არ შეიძლება გაკეთდეს დათქმები.

მუხლი 33 **კონვენციიდან გასვლა**

1. მხარეს შეუძლია კონვენციიდან გასვლა მისთვის ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან 3 (სამი) წლის შემდეგ ნებისმიერ დროს დეპოზიტარისთვის წერილობითი შეტყობინებით.
2. ნებისმიერი ასეთი გასვლა ძალაში შევა დეპოზიტარის მიერ გასვლის შესახებ შეტყობინების მიღების თარიღიდან 1 (ერთი) წლის შემდეგ ან მოგვიანებით, ნებისმიერ ისეთ დროს, რომელიც შესაძლოა განსაზღვრული იყოს კონვენციიდან გასვლის შესახებ შეტყობინებით.

მუხლი 34 დეპოზიტარი

ამ კონვენციის დეპოზიტარი იქნება გაეროს გენერალური მდივანი.

მუხლი 3 ავთენტური ტექსტები

ამ კონვენციის ორიგინალები, რომლის არაბული, ჩინური, ინგლისური, ფრანგული, რუსული და ესპანური ტექსტები თანაბრად ავთენტურია, დეპონირებული იქნება დეპოზიტართან.

რის დასტურადაც ქვემოთ ხელმოწერი ამისათვის სათანადოდ უფლებამოსილი პირები ხელს აწერენ ამ კონვენციას.

შესრულებულია კუმამოტოში, იაპონიაში, 10 ოქტომბერს, 2013 წელს.

დანართი A

ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქტები

ამ დანართში არ შედის შემდეგი პროდუქტები:

- (a) სამოქალაქო თავდაცვისა და სამხედრო გამოყენებისთვის აუცილებელი პროდუქტები;
- (b) კვლევისა და ინსტრუმენტების კალიბრაციისთვის საჭირო პროდუქტები, რომლებიც გამოიყენება, როგორც მისათითებელი სტანდარტი;
- (c) გადამრთველები და რელები, **ლუმინისცენტური ნათურები ცივი კათოდით**, გარე განათების ელექტროდული ნათურები (CCEL და EEFL), თუ ხელმისაწვდომი არ არის შესაბამისი შემცველი ალტერნატივები, რომლებიც არ შეიცავს ვერცხლისწყალს;
- (d) ტრადიციულ და რელიგიურ საქმიანობაში გამოყენებული პროდუქტები; და

(e) ვაქცინები, რომლებიც შეიცავს **სიომერცალს (thiomercal)**, როგორც დამცავ საშუალებას.

ნაწილი I: პროდუქტები, რომლებიც ექვემდებარება მე-4 მუხლის პირველ პარაგრაფს.

ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქტები	თარიღი, რომლის შემდეგაც პროდუქტის წარმოება, ექსპორტი და იმპორტი აღარ დაიშვება (გამოყენებიდან ამოღების თარიღი)
აკუმულატორები, გარდა თუთია-ვერცხლის ოქსიდის დილაკი-აკუმულატორებისა , ვერცხლისწყლის შემცველობით $< 2\%$ და თუთია-ჰაერის დილაკი-აკუმულატორებისა , ვერცხლისწყლის შემცველობით $< 2\%$	2020
გადამრთველები და რელეები , ძალიან მაღალი სიზუსტის ენერგოტევადობის და დანაკარგების საზომი ხელსაწყოების, ასევე მაღალი სიხშირის რადიოსიხშირული გადამრთველების და რელეების გარდა, რომლებიც გამოყენებულია მონიტორინგისა და კონტროლის ინსტრუმენტებში, თითოეულ ხელსაწოლზე , გადამრთველზე ან რელეზე 20 მგ ვერცხლისწყლის მაქსიმალური შემცველობით	2020
კომპაქტური ლუმინისცენტური ნათურები (CFL) ≤ 30 ვატი, რომლებიც გამოიყენება საერთო განათების მიზნით, სადაც ვერცხლისწყლის შემცველობა თითოეული ნათურის სანათურში 5 მგ-ს აღარაა	2020
გრძივი ლუმინისცენტური ნათურები (LFL), რომლებიც გამოიყენება ზოგადი განათების მიზნით: (a) ტრიფოსფორი ≤ 60 ვატი, სადაც ვერცხლისწყლის შემცველობა თითოეულ ნათურაში 5 მგ-ს აღარაა; (b) ჰალოფოსფატური ფოსფორი ≤ 40 ვატი, სადაც ვერცხლისწყლის შემცველობა თითოეულ ნათურაში 10 მგ-ს აღარაა	2020
მაღალი წნევის ვერცხლისწყლის ორთქლის ნათურები (HPMV) ზოგადი განათების მიზნით	2020
ვერცხლისწყალი ცივი კათოდების ლუმინისცენტურ ნათურებში და გარე განათების ელექტროდული ნათურები (CCFL და EEFL) ელექტრონული ჩვენებისთვის : (a) მოკლე (≤ 500 მმ), სადაც ვერცხლისწყლის შემცველობა თითოეულ ნათურაში 3.5 მგ-ს აღარაა; (b) საშუალო სიგრძის (> 500 მმ და $\leq 1\,500$ მმ), სადაც ვერცხლისწყლის შემცველობა თითოეულ ნათურაში 5 მგ-ს აღარაა;	2020

(c) გრძელი (> 1500 მმ), სადაც ვერცხლისწყლის შემცველობა თითოეულ ნათურაში 13 მგ-ს აღემატება	
კოსმეტიკა (1 კმ-ზე მეტი ვერცხლისწყლის შემცველობით) მათ შორის, კანის გამაღიაველებელი საპნები და კრემები, თვალის არის კოსმეტიკის გარდა, სადაც გამოყენებულია ვერცხლისწყალი, როგორც დამცავი საშუალება და როდესაც ეფექტიანი და უსაფრთხო შემცველი დამცავი საშუალება ხელმისაწვდომი არ არის ¹	2020
პესტიციდები, ბიოციდები და ადგილობრივი მოქმედების ანტისეპტიკური საშუალებები	2020
შემდეგი არაელექტრონული ხელსაწყოები, გარდა იმ არაელექტრონული საზომი ხელსაწყოებისა, რომლებიც დამონტაჟებულია მასშტაბურ მოწყობილობებზე ან გამოიყენება მაღალი სიზუსტის გაზომვებისთვის, როდესაც შესაბამისი ალტერნატიული საშუალებები ვერცხლისწყლის შემცველობის გარეშე ხელმისაწვდომი არ არის: (a) ბარომეტრები; (b) ჰიგრომეტრები; (c) მანომეტრები; (d) თერმომეტრები; (e) სპიგომანომეტრები (წნევის სზომი ხელსაწყოები).	2020

ნაწილი II: პროდუქტები, რომლებიც ექვემდებარება მე-4 მუხლის მე-3 პარაგრაფს

ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქტები	დებულებები
დენტალური ამაღამა	<p>მხარის მიერ განსახორციელებელ ღონისძიებებში დენტალური ამაღამის გამოყენების თანდათანობით შემცირებისთვის გათვალისწინებული იქნება მხარის შიდა გარემოებები და შესაბამისი საერთაშორისო ინსტრუქციები; ეს ღონისძიებები მოიცავს ერთ ან მეტ ღონისძიებას ქვევით მოცემული სიიდან:</p> <p>(i) სახელმწიფო ამოცანების განსაზღვრა კბილის კარიესის პრევენციის და ჯანმრთელობის ხელშეწყობის მიზნით, რისი მეშვეობითაც შემცირდება დენტალური რესტორაციის საჭიროება;</p> <p>(ii) სახელმწიფო ამოცანების განსაზღვრა მისი გამოყენების შემცირებისთვის;</p> <p>(iii) დენტალური რესტორაციისთვის ეკონომიკურად და კლინიკურად ეფექტიანი იმ ალტერნატივების გამოყენების ხელშეწყობა, რომლებიც არ შეიცავს ვერცხლისწყალს;</p> <p>(iv) დენტალური რესტორაციისთვის ისეთი ხარისხიანი მასალების კვლევის და განვითარების ხელშეწყობა, რომლებიც არ შეიცავს ვერცხლისწყალს;</p>

¹ არ იგულისხმება ისეთი კოსმეტიკა, საპნები და კრემები, რომლებიც შეიცავს ვერცხლისწყლის მიკრომინარეგებს.

	<p>(v) წარმომადგენლობითი პროფესიული ორგანიზაციების და დენტალური სკოლების წახალისება სტომატოლოგების და სტუდენტების განათლებისა და ტრენინგის მიზნით, დენტალური რესტორაციის იმ ალტერნატივების გამოყენებაზე, რომლებიც არ შეიცავს ვერცხლისწყალს, ასევე მენეჯმენტის საუკეთესო პრაქტიკის ხელშეწყობისთვის;</p> <p>(vi) სადაზღვევო პოლიტიკისთვის და პროგრამებისთვის ხელის არ შეწყობა, რომლებიც უპირატესობას ანიჭებენ დენტალური ამაღლგამის გამოყენებას ვერცხლისწყლისგან თავისუფალ დენტალურ რესტორაციასთან შედარებით;</p> <p>(vii) სადაზღვევო პოლიტიკის და პროგრამების ხელშეწყობა, რომლებიც დენტალური რესტორაციისთვის უპირატესობას ანიჭებენ დენტალური ამაღლგამის ვერცხლისწყლისგან თავისუფალი ხარისხიანი ალტერნატივების გამოყენებას;</p> <p>(viii) დენტალური ამაღლგამის გამოყენების შეზღუდვა კაფსულირებული დენტალური ამაღლგამის ფარგლებში;</p> <p>(ix) დენტალურ ობიექტებში საუკეთესო გარემოსდაცვითი პრაქტიკის გამოყენების ხელშეწყობა ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების წყალსა და მიწაში გაუონვის შემცირებისთვის.</p>
--	--

დანართი B

საწარმოო პროცესები, რომლებშიც გამოიყენება ვერცხლისწყალი ან ვერცხლისწყლის ნაერთები

ნაწილი I: პროცესები, რომლებიც ექვემდებარება მე-5 მუხლის მე-2 პარაგრაფს

საწარმოო პროცესები, რომლებშიც გამოიყენება ვერცხლისწყალი ან ვერცხლისწყლის ნაერთები	გამოყენებიდან ამოღების თარიღი
ქლოროვან-ტუტოვანი წარმოება	2025
აცეტალდეჰიდის წარმოება, სადაც ვერცხლისწყალი ან ვერცხლისწყლის ნაერთები გამოყენებულია, როგორც კატალიზატორები	2018

ნაწილი II: პროცესები, რომლებიც ექვემდებარება მე-5 მუხლის მე-3 პარაგრაფს

პროცესები, რომლებშიც გამოიყენება ვერცხლისწყალი	დებულებები
ვინილქლორიდის მონომერების	ზომები, რომლებსაც მიიღებენ მხარეები, მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება:

<p>წარმოება</p>	<p>(i) 2020 წლისთვის ვერცხლისწყლის გამოყენების 50%-ით შემცირებას თითოეული ერთეულის წარმოებაში, 2010 წელთან შედარებით;</p> <p>(ii) ღონისძიებების ხელშეწყობას პირველადი მოპოვების შედეგად მიღებულ ვერცხლისწყალზე დამოკიდებულების შესამცირებლად;</p> <p>(iii) ვერცხლისწყლის გარემოში ემისიის და გაჟონვის შემცირების ზომების მიღებას;</p> <p>(iv) იმ კატალიზატორების და პროცესების კვლევისა და განვითარების ხელშეწყობას, რომლებიც არ შეიცავს ვერცხლისწყალს;</p> <p>(v) ვერცხლისწყლის გამოყენების არდაშვებას 5 (ხუთი) წლის შემდეგ, როდესაც მხარეების კონფერენცია დაადგენს, რომ ვერცხლისწყლისგან თავისუფალი კატალიზატორები ტექნიკური პროცესების საფუძველზე გახდა ტექნიკურად და ეკონომიკურად ხელმისაწვდომი;</p> <p>(vi) 21-ე მუხლის შესაბამისად მხარეების კონფერენციისთვის ანგარიშების მიწოდებას ვერცხლისწყლის გამოყენების ალტერნატივების განვითარების და/ან იდენტიფიცირების, ასევე გამოყენებიდან ამოღების მცდელობების შესახებ.</p>
<p>ნატრიუმის ან კალიუმის მეთილირება ან ეთილირება</p>	<p>ზომები, რომლებსაც მიიღებენ მხარეები, მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება:</p> <p>(i) ვერცხლისწყლის გამოყენების შემცირების ღონისძიებებს, ამ გამოყენების თანდათანობით შემცირებისთვის რამდენადაც შესაძლებელია სწრაფად, ამ კონვენციის ძალაში შესვლიდან 10 (ათი) წლის განმავლობაში;</p> <p>(ii) 2020 წლისთვის ვერცხლისწყლის გამოყენების 50%-ით შემცირებას თითოეული ერთეულის წარმოებაში, 2010 წელთან შედარებით;</p> <p>(iii) პირველადი მოპოვების შედეგად მიღებული ნედლი ვერცხლისწყლის გამოყენების აკრძალვას;</p> <p>(iv) იმ პროცესების კვლევისა და განვითარების ხელშეწყობას, რომლებიც არ შეიცავს ვერცხლისწყალს;</p> <p>(v) ვერცხლისწყლის გამოყენების არდაშვებას 5 (ხუთი) წლის შემდეგ, როდესაც მხარეების კონფერენცია დაადგენს, რომ ვერცხლისწყლისგან თავისუფალი პროცესები გახდა ტექნიკურად და ეკონომიკურად ხელმისაწვდომი;</p> <p>(vi) 21-ე მუხლის შესაბამისად მხარეების კონფერენციისთვის ანგარიშების მიწოდებას ვერცხლისწყლის გამოყენების ალტერნატივების განვითარების და/ან იდენტიფიცირების, ასევე გამოყენებიდან ამოღების მცდელობების შესახებ.</p>
<p>პოლიურეთანის წარმოება, სადაც გამოიყენება ვერცხლისწყლის შემცველი</p>	<p>ზომები, რომლებსაც მიიღებენ მხარეები, მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება:</p> <p>(i) ვერცხლისწყლის გამოყენების შემცირების ღონისძიებებს, ამ გამოყენების თანდათანობით შემცირებისთვის რამდენადაც შესაძლებელია სწრაფად, ამ კონვენციის ძალაში შესვლიდან</p>

კატალიზატორები	<p>10 (ათი) წლის განმავლობაში;</p> <p>(ii) ზომების მიღებას პირველადი მოპოვების შედეგად მიღებულ ვერცხლისწყალზე დამოკიდებულების შემცირებისთვის;</p> <p>(iii) ვერცხლისწყლის გარემოში ემისიის და გაჟონვის შემცირების ზომების მიღებას;</p> <p>(iv) იმ კატალიზატორების და პროცესების კვლევისა და განვითარების წახალისებას, რომლებიც არ შეიცავს ვერცხლისწყალს;</p> <p>(v) 21-ე მუხლის შესაბამისად მხარეების კონფერენციისთვის ანგარიშების მიწოდებას ვერცხლისწყლის გამოყენების ალტერნატივების განვითარების და/ან იდენტიფიცირების, ასევე გამოყენებიდან ამოღების მცდელობების შესახებ;</p> <p>მე-5 მუხლის მე-6 პარაგრაფი არ გავრცელდება ამ საწარმოო პროცესებზე.</p>
----------------	---

დანართი C

ოქროს კუსტარული და მცირემასშტაბიანი მოპოვება

სახელმწიფო სამოქმედო გეგმები

1. თითოეული მხარე, რომელიც ექვემდებარება მე-7 მუხლის მე-3 პარაგრაფს, თავის სახელმწიფო სამოქმედო გეგმაში ჩართავს:

- (a) სახელმწიფო მიზნებს და შემცირების ამოცანებს;
- (b) ღონისძიებებს, რათა შეამციროს:
 - (i) მადნის ამაღვამაცია;
 - (ii) ამაღვამის ან გადამუშავებული ამაღვამის ღია წვა;
 - (iii) ამაღვამის წვა საცხოვრებელ არეალებში; და
 - (iv) ციანიდის გამოტუტვა ნალექებში, მადანში ან მადნის კუდებში, სადაც დამატებულია ვერცხლისწყალი ვერცხლისწყლის პირველადი მოცილების გარეშე;
- (c) ღონისძიებებს ოქროს კუსტარული და მცირემასშტაბიანი მოპოვების სექტორის ფორმალიზების ან რეგულირებისთვის;
- (d) მის ტერიტორიაზე გამოყენებული ვერცხლისწყლის რაოდენობის და ოქროს კუსტარული და მცირემასშტაბიანი მოპოვების და გადამუშავების სექტორში გამოყენებული პრაქტიკის საბაზისო შეფასებას;
- (e) ოქროს კუსტარული და მცირემასშტაბიანი მოპოვების და გადამუშავებისას ვერცხლისწყლის ემისიის და გაჟონვის და ვერცხლისწყლით გამოწვეული ზემოქმედების შემცირების ხელშეწყობის სტრატეგიას, მათ შორის იმ მეთოდებს, რომლებშიც ვერცხლისწყალი არ გამოიყენება;

- (f) ვაჭრობის მართვის და ოქროს კუსტარულ და მცირემასშტაბიან წარმოებაში გამოყენებისთვის განკუთვნილი ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების შიდა და გარე წყაროებიდან **დევიაციის (ორიგინალში diversion – ვერ მივხვდი, რა იგულისხმება)** თავიდან აცილების სტრატეგიას;
- (g) სახელმწიფო სამოქმედო გეგმის განხორციელებასა და მუდმივად განვითარებაში დაინტერესებული მხარეების ჩართვის სტრატეგიას;
- (h) საზოგადოების ჯანმრთელობის სტრატეგიას ოქროს კუსტარულად და მცირე მასშტაბით მომპოვებლებზე და მათ თემებზე ვერცხლისწყლის ზემოქმედებასთან დაკავშირებით. ასეთი სტრატეგია უნდა მოიცავდეს, სხვებს შორის, ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული მონაცემების შეგროვებას, ჯანმრთელობის დაცვის სამსახურების მუშაკების ტრენინგს და ჯანმრთელობის დაცვის ობიექტების მეშვეობით ცნობიერების ამაღლებას;
- (i) მოწყვლად მოსახლეობაზე, განსაკუთრებით ბავშვებსა და რეპროდუქციული ასაკის და ფეხმძიმე ქალებზე ოქროს კუსტარული და მცირემასშტაბიანი მოპოვებისას გამოყენებული ვერცხლისწყლის ზემოქმედების თავიდან აცილების სტრატეგიას;
- (j) ოქროს კუსტარულად და მცირემასშტაბიანი მომპოვებლებისთვის და ზემოქმედების ქვეშ მყოფი მოსახლეობისთვის ინფორმაციის მიწოდების სტრატეგიას; და
- (k) სახელმწიფო სამოქმედო გეგმის განხორციელების გრაფიკს.

2. თითოეულ მხარეს შეუძლია თავის სახელმწიფო სამოქმედო გეგმაში ჩართოს დამატებითი სტრატეგიები მისი მიზნების განსახორციელებლად, მათ შორის, ვერცხლისწყლის გამოყენების გარეშე ოქროს კუსტარული და მცირემასშტაბიანი მოპოვების სტანდარტების გამოყენება ან დამკვიდრება და საბაზრო მექანიზმები ან მარკეტინგული მეთოდები.

დანართი D

ვერცხლისწყლის და ვერცხლისწყლის ნაერთების ატმოსფეროში ემისიის წერტილოვანი წყაროების სია

წერტილოვანი წყაროების კატეგორია:

ნახშირზე მომუშავე თბოელექტროსადგურები;

ნახშირზე მომუშავე სამრეწველო ბოილერები;

სადნობი და საწვავი პროცესები, რომლებიც გამოიყენება ფერადი ლითონების წარმოებაში²;

² ამ დანართის მიზნისათვის ფერადი ლითონები ნიშნავს ტყვიას, თუთიას, სპილენძს და სამრეწველო ოქროს.

ინსინირატორები ნარჩენების წვისთვის;

ცემენტის კლინკერების წარმოების ობიექტები.

დანართი F

საარბიტრაჟო და სამომრიგებლო პროცედურები

ნაწილი I: არბიტრაჟის პროცედურა

ამ კონვენციის 25-ე მუხლის მე-2 (a) პარაგრაფის მიზნებისთვის არბიტრაჟის პროცედურა შემდეგია:

მუხლი 1

1. მხარეს შეუძლია მოახდინოს არბიტრაჟისთვის მიმართვის ინიცირება ამ კონვენციის 25-ე მუხლის შესაბამისად, დავის მონაწილე სხვა მხარის ან მხრეებისთვის წერილობითი შეტყობინებით. შეტყობინებას თან უნდა ეხლდეს სასარჩელო განცხადება, სხვა ნებისმიერ დამატებით დოკუმენტებთან ერთად. ასეთ შეტყობინებაში აღნიშნული უნდა იყოს არბიტრაჟის განხილვის საგანი და კონკრეტულად შეიცავდეს ამ კონვენციის იმ მუხლებს, რომელთა ინტერპრეტირება ან გამოყენება არის დავის საგანი.
2. მოსარჩელე მხარე შეტყობინებს სამდივნოს, რომ ის გადასცემს დავას არბიტრაჟს ამ კონვენციის 25-ე მუხლის შესაბამისად. შეტყობინებას თან უნდა ეხლდეს მოსარჩელე მხარის ამ მუხლის პირველი პარაგრაფით განსაზღვრული წერილობითი შეტყობინება, სასარჩელო განცხადება და თანდართული დოკუმენტები. სამდივნო გადასცემს ამგვარად მიღებულ ინფორმაციას ყველა მხარეს.

მუხლი 2

1. თუ დავა გადაეცემა არბიტრაჟს ზევით განსაზღვრული პირველი მუხლის შესაბამისად, შეიქმნება არბიტრაჟის ტრიბუნალი. არბიტრაჟის ტრიბუნალში იქნება 3 (სამი) წევრი.
2. დავის მონაწილე თითოეული მხარე დანიშნავს არბიტრს და ამგვარად დანიშნული ორი არბიტრი შეთანხმების საფუძველზე დანიშნავენ მესამე არბიტრს, რომელიც იქნება ტრიბუნალის პრეზიდენტი. თუ დავის მონაწილე მხარეების რაოდენობა ორზე მეტია, საერთო ინტერესის მქონე მხარეები დანიშნავენ ერთ არბიტრს შეთანხმების საფუძველზე. ტრიბუნალის პრეზიდენტი არ უნდა იყოს არც ერთი იმ მხარის სახელმწიფოს მოქალაქე, რომელიც არის დავის მონაწილე მხარე, ასევე არ უნდა ჰქონდეს ჩვეულებრივი საცხოვრებელი ადგილი ნებისმიერი ასეთი მხარის

სახელმწიფოს ტერიტორიაზე, არ უნდა იყოს დაქირავებული ასეთი მხარის მიერ და არ უნდა ჰქონდეს შეხება საქმესთან ნებისმიერი სხვა თვალსაზრისით.

მუხლი 3

1. თუ დავის მონაწილე ნებისმიერი მხარე არ დანიშნავს არბიტრს მოპასუხე მხარის მიერ არბიტრაჟის შესახებ შეტყობინების მიღების თარიღიდან 2 (ორი) თვის განმავლობაში, მეორე მხარეს შეუძლია ინფორმაცია მიაწოდოს გაეროს გენერალურ მდივანს, რომელიც განახორციელებს დანიშვნას შემდგომი 2 (ორი) თვის განმავლობაში.
2. თუ მეორე არბიტრის დანიშვნის თარიღიდან 2 (ორი) თვის განმავლობაში არბიტრაჟის ტრიბუნალის პრეზიდენტი არ დაინიშნება, გაეროს გენერალური მდივანი, მხარის მოთხოვნით, დანიშნავს პრეზიდენტს შემდგომი 2 (ორი) თვის განმავლობაში.

მუხლი 4

არბიტრაჟის ტრიბუნალი გადაწყვეტილებებს მიიღებს ამ კონვენციის და საერთაშორისო სამართლის დებულებების შესაბამისად.

მუხლი 5

თუ დავის მონაწილე მხარეები სხვაგვარად არ შეთანხმდებიან, არბიტრაჟის ტრიბუნალი დაადგენს საკუთარ პროცედურულ წესებს.

მუხლი 6

არბიტრაჟის ტრიბუნალს შეუძლია, დავის მონაწილე რომელიმე მხარის მოთხოვნით, შეიმუშაოს რეკომენდაცია დაცვის აუცილებელი შუალედური ზომების შესახებ.

მუხლი 7

დავის მონაწილე მხარეები ხელს შეუწყობენ არბიტრაჟის ტრიბუნალის მუშაობას, კერძოდ, მათ ხელთ არსებული ყველა საშუალების გამოყენებით:

- (a) უზრუნველყოფენ ტრიბუნალს ყველა სათანადო დოკუმენტით, ინფორმაციით და საშუალებით; და
- (b) საშუალებას მისცემენ ტრიბუნალს, რომ საჭიროების შემთხვევაში გამოიძახოს მოწმეები ან ექსპერტები და მიიღოს მათი ჩვენებები.

მუხლი 8

დავის მონაწილე მხარეები და არბიტრები ვალდებული არიან დაიცვან ნებისმიერი ინფორმაციის ან დოკუმენტის კონფიდენციალობა, რომლებსაც იღებენ ისინი საიდუმლოდ არბიტრაჟის ტრიბუნალის მიერ საქმის წარმოების დროს.

მუხლი 9

თუ საქმის განსაკუთრებული გარემოებებდან გამომდინარე არბიტრაჟის ტრიბუნალი სხვაგვარად არ დაადგენს, ტრიბუნალის ხარჯებს დაფარავენ დავის მონაწილე მხარეები თანაბარი წილის მიხედვით. ტრიბუნალი აწარმოებს ჩანაწერებს მისი ყველა ხარჯის შესახებ და საბოლოო ხარჯთაღრიცხვას მიაწვდის მხარეებს.

მუხლი 10

მხარეს, რომელსაც აქვს სამართლებრივი ინტერესი დავის განხილვის საგნის მიმართ და რომელზედაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს გადაწყვეტილებამ, შესაძლოა ჩაერთოს საქმის წარმოებაში არბიტრაჟის ტრიბუნალის თანხმობით.

მუხლი 11

არბიტრაჟის ტრიბუნალს შეუძლია მოისმინოს და გადაწყვიტოს შეგებებული სარჩელები, რომლებიც წარმოიშვება პირდაპირ დავის განხილვის საგანთან დაკავშირებით.

მუხლი 12

არბიტრაჟის ტრიბუნალის გადაწყვეტილებები პროცედურულ წესებზე და საქმის შესახებ მიიღება მისი წევრების ხმების უმრავლესობით.

მუხლი 13

1. თუ დავის მონაწილე რომელიმე მხარე არ წარსდგება არბიტრაჟის ტრიბუნალის წინაშე ან ვერ მოახერხებს მისი ინტერესების დაცვას, მეორე მხარეს შეუძლია ტრიბუნალისგან მოითხოვოს საქმის წარმოების გაგრძელება და გადაწყვეტილების მიღება. მხარის გამოუცხადებლობა ან მხარის მიერ მისი საქმის დაცვის შეუძლებლობა საქმის წარმოებისთვის დაბრკოლება არ იქნება.
2. საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებამდე არბიტრაჟის ტრიბუნალი უნდა დარწმუნდეს, რომ სარჩელი ფაქტობრივად და სამართლებრივად კარგად არის დასაბუთებული.

მუხლი 14

არბიტრაჟის ტრიბუნალი გადაწყვეტილებას მიიღებს მისი სრულად დაკომპლექტების თარიღიდან 5 (ხუთი) თვის განმავლობაში, თუ ის საჭიროდ არ ჩათვლის ამ ვადის გაგრძელებას, რაც არ უნდა აღემატებოდეს 5 (ხუთი) თვეს.

მუხლი 15

არბიტრაჟის ტრიბუნალის საბოლოო გადაწყვეტილება მიღებული უნდა იქნეს დავის განხილვის საგნის ფარგლებში და უნდა შეიცავდეს იმ არგუმენტებს, რომლებსაც ის ეფუძნება. საბოლოო გადაწყვეტილებაში მითითებული უნდა იყოს გადაწყვეტილების მიღებაში მონაწილეების სახელები და მიღების თარიღი. ტრიბუნალის ნებისმიერ წევრს შეუძლია საბოლოო გადაწყვეტილებას დაურთოს ცალკეული ან განსხვავებული მოსაზრება.

მუხლი 16

საბოლოო გადაწყვეტილება სავალდებულო იქნება შესასრულებლად დავის მონაწილე მხარეებისთვის. საბოლოო გადაწყვეტილებაში მოცემული ამ კონვენციის ინტერპრეტაცია ასევე სავალდებულო იქნება იმ მხარისთვის, რომელიც ჩაერთო საქმის განხილვაში ზევით განსაზღვრული მე-10 მუხლის შესაბამისად, იმდენად, რამდენადაც ეს ეხება იმ საკითხებს, რომლებთან დაკავშირებითაც ჩაერთო ეს მხარე საქმეში. საბოლოო გადაწყვეტილება არ გასაჩივრდება, თუ დავის მონაწილე მხარეები წინასწარ არ შეთანხმდებიან სააპელაციო პროცედურაზე.

მუხლი 17

ნებისმიერი უთანხმოება, რომელიც შესაძლოა წარმოიშვას საბოლოო გადაწყვეტილების ინტერპრეტაციასთან ან მისი შესრულების მანერასთან დაკავშირებით იმ მხარეებს შორის, რომელთათვისაც ზევით განსაზღვრული მე-16 მუხლით დადგენილი საბოლოო გადაწყვეტილების შესრულება სავალდებულოა, ნებისმიერი მათგანის მიერ შესაძლოა გადაეცეს არბიტრაჟის ტრიბუნალს, რომელმაც მიიღო ეს გადაწყვეტილება.

ნაწილი II: მორიგების პროცედურა

ამ კონვენციის 25-ე მუხლის მე-6 პარაგრაფის მიზნებისთვის მორიგების პროცედურა შემდეგია:

მუხლი 1

დავის მონაწილე მხარის მოთხოვნა ამ კონვენციის 25-ე მუხლის მე-6 პარაგრაფის მიხედვით მომრიგებელი კომისიის შექმნის შესახებ გადაეცემა

სამდივნოს წერილობითი ფორმით, ხოლო ასლი გაეგზავნება დავის მონაწილე მეორე მხარეს ან მხარეებს. სამდივნო დაუყოვნებლივ აცნობებს ამის შესახებ მხარეებს.

მუხლი 2

1. თუ დავის მონაწილე მხარეები სხვაგვარად არ შეთანხმდებიან, მომრიგებელი კომისიის შემადგენლობაში იქნება სამი წევრი; თითოეული დაინტერესებული მხარე დანიშნავს ერთ წევრს, ხოლო პრეზიდენტი არჩეული იქნება ერთობლივად ამ წევრების მიერ.
2. თუ დავის მონაწილე მხარეების რაოდენობა ორზე მეტია, საერთო ინტერესის მქონე მხარეები დანიშნავენ კომისიის მათ წევრს ერთობლივად, შეთანხმების საფუძველზე.

მუხლი 3

თუ დავის მონაწილე რომელიმე მხარე არ განახორციელებს შესაბამის დანიშვნას სამდივნოს მიერ ზევით განსაზღვრული პირველი მუხლით დადგენილი წერილობითი მოთხოვნის მიღების თარიღიდან 2 (ორი) თვის განმავლობაში, გაეროს გენერალური მდივანი, ნებისმიერი მხარის მოთხოვნით, განახორციელებს ასეთ დანიშვნას შემდგომი 2 (ორი) თვის განმავლობაში.

მუხლი 4

თუ კომისიის მეორე წევრის დანიშვნის თარიღიდან 2 (ორი) თვის განმავლობაში მომრიგებელი კომისიის პრეზიდენტი არ იქნება არჩეული, გაეროს გენერალური მდივანი, დავის ნებისმიერი მხარის მოთხოვნით, დანიშნავს პრეზიდენტს შემდგომი 2 (ორი) თვის განმავლობაში.

მუხლი 5

მომრიგებელი კომისია დამოუკიდებლად და მიუკერძოებლად დაეხმარება დავის მონაწილე მხარეებს მშვიდობიანი გადაწყვეტილების მიღწევის მცდელობაში.

მუხლი 6

1. მომრიგებელ კომისიას შეუძლია წარმართოს სამომრიგებლო საქმის წარმოება ისე, როგორც ის მიიჩნევს სათანადოდ, საქმის გარემოებების და იმ მოსაზრებების სრულად გათვალისწინებით, რომლებიც შეიძლება გამოთქვან მხარეებმა, მათ შორის, სწრაფი გადაწყვეტილების მოთხოვნის გათვალისწინებით. საჭიროების მიხედვით კომისიას შეუძლია მიიღოს საკუთარი პროცედურული წესები, თუ მხარეები სხვაგვარად არ შეთანხმდებიან.

2. მომრიგებელ კომისიას შეუძლია, საქმის წარმოებისას ნებისმიერ დროს, შეიმუშაოს წინადადებები და რეკომენდაციები დავის გადაწყვეტისათვის.

მუხლი 7

დავის მონაწილე მხარეები ითანამშრომლებენ მომრიგებელ კომისიასთან. კერძოდ, ისინი ეცდებიან, რომ შეასრულონ კომისიის მოთხოვნები წერილობითი მასალების და მტკიცებულებების წარდგენის და შეხვედრებზე დასწრების შესახებ. მხარეები და მომრიგებელი კომისიის წვრები ვალდებული არიან, დაიცვან ნებისმიერი ინფორმაციის ან დოკუმენტის კონფიდენციალობა, რომელიც მათ მიიღეს საიდუმლოდ კომისიის მიერ საქმის წარმოებისას.

მუხლი 8

მომრიგებელი კომისია გადაწყვეტილებებს მიიღებს მისი წევრების ხმების უმრავლესობით.

მუხლი 9

თუ დავა უკვე გადაწყვეტილი არ არის, მისი სრულად დაკომპლექტების თარიღიდან არა უგვიანეს 12 (თორმეტი) თვისა მომრიგებელი კომისია მიიღებს ანგარიშს დავის გადაწყვეტის შესახებ რეკომენდაციებით, რომლებსაც დავის მონაწილე მხარეები ნდობით მოეკიდებიან.

მუხლი 10

ნებისმიერი უთანხმოება იმასთან დაკავშირებით, არის თუ არა მომრიგებელი კომისია კომპეტენტური მისთვის გადაცემული საქმის განსახილველად, გადაწყდება კომისიის მიერ.

მუხლი 11

მომრიგებელი კომისიის ხარჯები ანაზღაურდება დავის მონაწილე მხარეების მიერ თანაბარი წილის საფუძველზე, თუ ისინი სხვაგვარად არ შეთანხმდებიან. კომისია აწარმოებს ჩანაწერებს მისი ყველა ხარჯის შესახებ და საბოლოო ხარჯთაღრიცხვას გადასცემს მხარეებს.